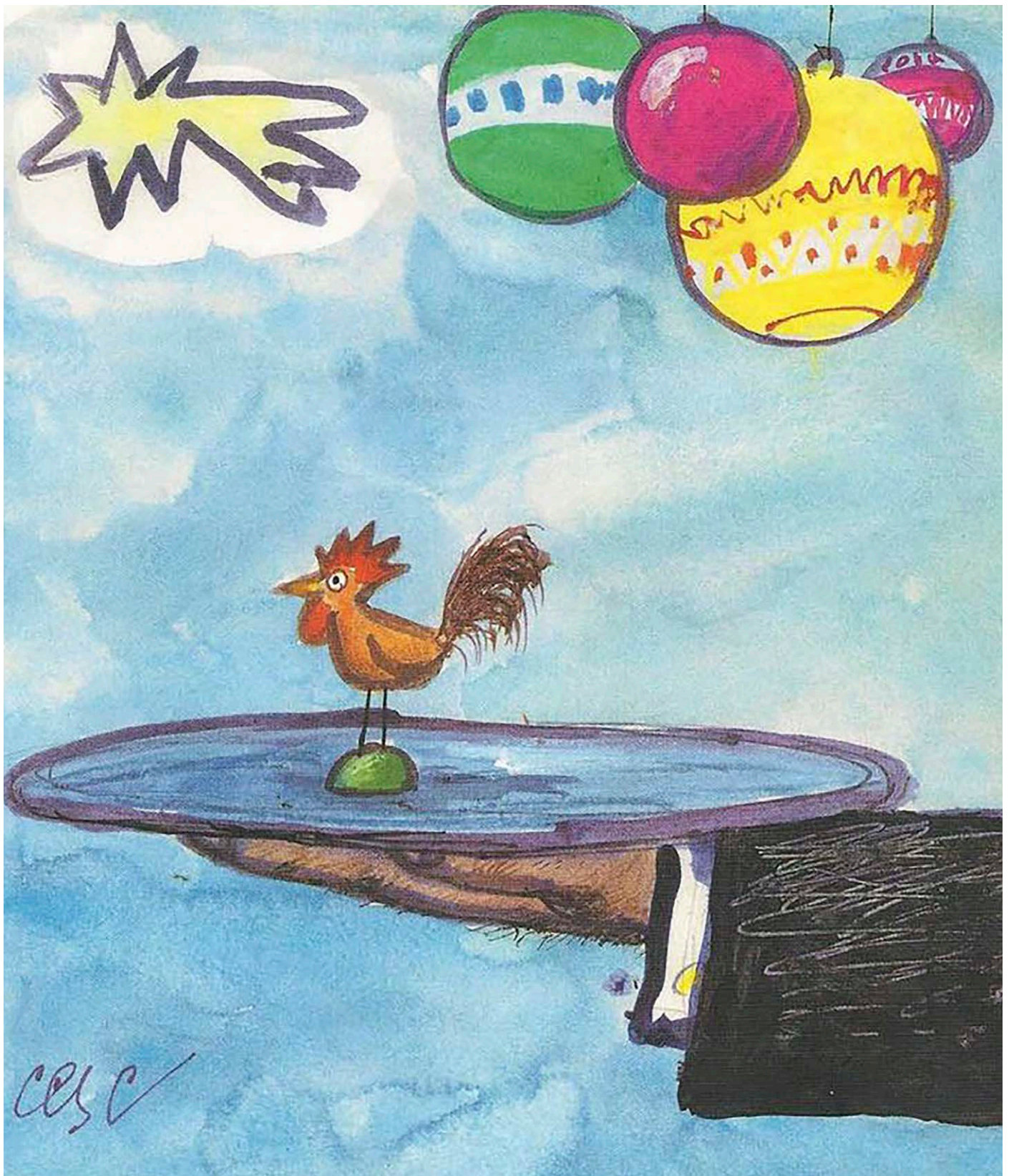


Celobert

Revista singular, local i de país



Ara ve Nadal, Sant Esteve, cap d'Any i Reis. Felicitem-nos!



KIKU Paellería Restaurant

Pg. Pau Casals, 42 Blanes Tel. 972 332 727

CASINO DE BLANES

972 90 18 15 * Passeig Pau Casals, 36 * Centre Vila



ÒPTICA HOSPITALÀRIA
GRUP SANJUANÒPTICS / DES DE 1940

Aural
CENTROS AUDITIVOS

OPTICAHOSPITALARIA.COM

BLANES · TOSSA DE MAR · GRANOLLERS · SANT CELONI · MALGRAT DE MAR · LLORET DE MAR · MONTMELÓ · MANRESA · PALAU-SOLITÀ I PLEGAMANS



L'ABB US DESITJA BON NADAL

Compartim il·lusions

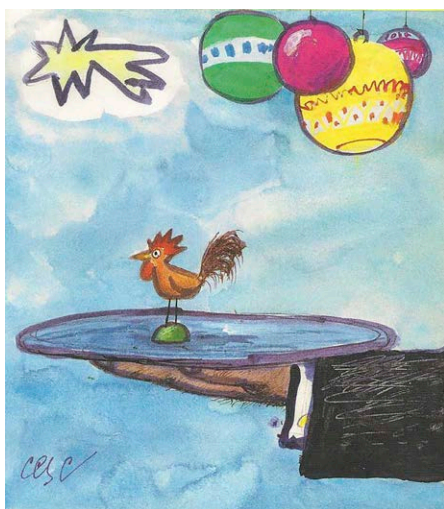
Comerc Blanes

abbc.cat
#comercblanes #comptemambtu
f @ abbcblanes

DIBUIX NADALENC D'EN CESC

Francesc Vila Arrufat (1927 - 2006)

El ninotaire Cesc il·lustra amb el seu estil nítid i directe emprant quatre elements significatius, aquestes dates assenyalades de Nadal on abans es feia festa grossa amb un pollastre rostit a taula. Avui, vesteix més segons les butxaques posar-hi algun succedani de marisc. L'au amb cresta, figura central del dibuix, alhora representa la nit del gall lligada a la litúrgia cristiana. **Celobert ■**



De l'editor	4	Vila de Tossa	24
Model depredador		Fets, gent i patrimoni Parlem amb...Joan Antoni Hervías	
Valor afegit	5	Vescomtes de Girona i Cabrera	26
Botiguers i pagesos		La creació d'un gran domini feudal	
Vila de Blanes	7	Música	29
Fets, gent i patrimoni Salutació de Nadal de l'alcalde Arxiu Municipal de Blanes Parlem amb...Germans Arribas		Un regal per Nadal	
Vila de Lloret	16	Temps d'art	31
Fets, gent i patrimoni Ordenances Fiscals per a 2025 Isabel Bernal directora territorial del Departament de Cultura a Girona Fes-ho per tu!, de la companyia Frec a Frec Cristina Marquès, pregonera de la Festa Major 2024 Parlem amb...Joan Casas		Carles Vergés (1941-2024)	
Tradicions i costums	22	Lletres	34
La festa de Nadal a Catalunya		Joan Salvat-Papasseit	
		Va de llibres	36
		Salvar Catalunya Quina mena de gent som El silenci que heu de témer	

Una llengua no mor perquè els
que no la saben no l'aprenen,
una llengua mor perquè
els que la saben no la parlen.

→ **SEGUEIX-NOS
A INSTAGRAM!**
[@celobert.cat](https://www.instagram.com/celobert.cat)

→ www.celobert.cat

El paper amb el qual confeccionem el **Celobert** prové d'explotacions forestals sostenibles i per a la seva producció s'han seguit els més estrictes controls mediambientals.

**Celobert**

Edició Costa Brava Sud
Noticiari i opinió de la vida quotidiana
Desembre 2024 | Núm. 229

Editor i director

Lluís Amat
639 082 976 | info@celobert.cat

Patrocinadors

Comptem amb el suport dels
anunciants d'aquesta edició

Disseny gràfic

Maria Àngels Maresma

Maquetació

Núria Jaén

Col·laboradors

Aitor Roger, Bruna Solei,
Jordi Borràs, Guifré Ripoll,
Marina Garcia Carbonell,
Maria Joancomartí, Jaume Planas,
Pol Ginesta, Olga Casado,
Josep Maria Guinart, Alba Lupiañez,
Germán Bartolomé i Pau Aiguadé

Convidats

Toni Reyes Valent, Danj Garcia Crespo,
Cesca Cornellà, Carles Couso, Àngel
Vázquez, Quim Mateu, Anna Perera
Roura, Gerard Pamplona, Joan Simó
Rodríguez.

Fotografies

M. Assumpció Comas, Tomàs Solà,
Jordi Triadó, Àlícia Torras, Arxius
Municipals i Ajuntament de Blanes,
Lloret i Tossa

Il·lustracions

Joan Antoni Poch

Consell lingüístic

Anna Camps i Puig

www.celobert.cat

[@celobert.cat](https://twitter.com/celobert.cat)

Dipòsit legal

GI-1121-2003

Cap part d'aquesta publicació
pot ser reproduïda o difosa per
cap mitjà sense permís de l'editor

No tenim preu

Model depredador

Què se'n va fer de tot allò que havíem d'aprendre amb la covid? Ni idea, oi? Però ara sí, ara segur que sí, aprendrem la lliçó després de la terrible gota freda combinada amb cara dura que ha devastat València. Ara sí, no permetrem que això torni a passar, moltes coses canviaran per sempre, les víctimes es mereixen que fem les coses d'una altra manera...

Siguem realistes: això és el mateix que farem amb la "dana" valenciana, quan passi el temps i el catastròfic Mazón i els seus toreros, mariachis i "palmeros" hagin estat oblidats. No canviaran gaires coses. Qui dia passa, any empeny. I ja ho anirem fent, que primer és la reconstrucció i el retorn a la normalitat, i les vides de la gent i tot allò que sona tan bé, però que amaga altres realitats, negocis... i altres interessos.

La resposta és als diaris, teles i ràdios de totes les Espanyes, menys a Catalunya: als madrilenys que volien anar, tant sí com no, a València amb AVE, i als valencians que viuen d'això i dels enormes guanys que genera, directes i indirectes. Aquest era el drama de fons de les primeres hores, quan ja estava en marxa un drama humà de dimensions apocalíptiques. I a sobre, tampoc no en tenien ni idea del que calia fer ni cap mena de noció bàsica de responsabilitat..

Simplificant molt: el model de futur triat per bona part del País Valencià i pels colonitzadors de les darreres dècades és Benimadrid o Madridorm. Un Benidorm a l'engròs, un immens ressort turístic i immobiliari al servei de Madrid i de les glòries d'Espanya, amb platgetes, sol, palmeres, paelles, AVE, autopistes i el que calgui, una "terreta" que oblidí la seva llengua i la seva cultura i es resigni a ser una gran urbanització, un Miami, una Florida hispana. És a dir, més o menys el que comença a passar amb Barcelona i part de Catalunya:

La cultura i l'economia del totxo, del "pelotazo", de les finances i negocis fàcils, de la destrucció sistemàtica de la indústria. No hi ha res, per fer diners ràpids, res com el negoci immobiliari combinat amb el turístic i amb la complicitat de la banca, un model demencial que sempre necessita bones i discretes aliances polítiques. Aquest és el model que fa inviable el país sencer, que arruïna el futur, que s'ha carregat l'accés raonable a l'habitatge, que destrossa el paisatge, que genera precarietat... i que de tant en tant causa catàstrofes humanes.

Un model depredador que només deixa víctimes al seu pas, enmig de la indiferència, la simpatia o la incompetència dels governs.

Al final, tindrem un país de cambrers, conductors, paletes, cuidadors de gent gran i socorristes. Tots ells amb sous de misèria, per descomptat. I si hi afegim els immigrants, amb papers o sense, ja tenim la foto completa del desastre.

Això és el que ara tenim per aprendre amb la gota freda, no massa diferent del que hauríem d'haver après amb la covid. Però de totes aquelles lliçons inoblidables no n'han quedat ni tan sols les mascaretes.

Desitgem per a tothom un Nadal amb pau i solidari i un Nou Any genial!... ■

BOTIGUERS I PAGESOS



Els botiguers contribueixen a generar vida urbana i els pagesos ajuden a cuidar i endreçar el territori.

D'entrada, i en potència, aquests dos tipus de professionals són uns excel·lents col·laboradors del bon urbanisme. Els primers contribueixen a generar vida urbana i a injectar una gran varietat d'imatges als carrers i places de Blanes, Lloret i Tossa. Els segons ajuden a cuidar i endreçar el territori.

Som prou conscients del gran paper que juga el comerç de proximitat en l'atracció de ciutadans i, en definitiva, en la creació de complexitat a l'espai públic? En efecte, sobretot en els espais de centralitat, però en menor mesura en altres barris, conflueixen als carrers una varietat de persones i una gran quantitat d'imatges amb la important contribució dels aparadors de les botigues. Podem imaginar-nos el que comportaria la seva eliminació, que seria substituïda i alhora, concentrada en grans centres comercials i/o compra on line? No és inimaginable, els nostres carrers del Centre Vila (o tants altres carrers) sense botigues?

Evidentment, la primera matèria de la ciutat són els habitatges, sense els quals no hi ha ciutat. Però compte, que és la condició necessària però no pas suficient. Només cal pensar en els barris dormitori, sense altre ús que no sigui el residencial. I aquí és escaient citar el cas de les urbanitzacions: malauradament, a la Costa Brava Sud en patim una quota molt alta. És una herència urbanística enverinada producte del laissez-faire anterior i de la primera massificació del cotxe. A continuació, el segon gran component de la ciutat són les botigues de sempre. En aquest punt, la ciutat ja comença a ser una realitat. Després vénen els equipaments i les activitats econòmiques compatibles amb el fet urbà. No perdem de vista, però, que sense botigues ocupant les plantes baixes de molts edificis la ciutat perdria molta qualitat urbana

i els carrers en sofririen les conseqüències, perquè entrarien en un procés de desertització.

Per altra part, els pagesos, (en general l'activitat agroforestal) tenen una influència notable sobre el territori. En efecte, conreus i boscos ocupen una superfície considerable i, per tant, són un element fonamental del paisatge, entès com un indret natural percebut estèticament, és a dir, és la visió de la natura des de la perspectiva cultural (de fet, Alain Roger diu que el pagès és l'home de la terra però no del paisatge). Ara bé, en l'espai no urbà cal distingir tres aspectes: 1) producció d'aliments de proximitat i temporada i de fusta, 2) valors ecològics o mediambientals i 3) valors estètics o paisatgístics. D'acord amb aquesta anàlisi, seria bo ampliar les tasques pròpies d'una activitat econòmica estricta i així els pagesos esdevindrien, realment, zeladors del territori. No obstant, en la situació actual i, simplement, tenint en compte el concepte de parc agrari, els conreus ja organitzen i endrecen una part del territori. Tal vegada, avançaríem un pas més tenint cura de petits detalls que afecten edificacions auxiliars. Fet i fet, però, la contribució del món agrari pel que fa al territori és significativa.

Podem considerar que el territori està format de quatre components. En els dos primers, és a dir, en les ciutats i en els conreus i boscos, els botiguers i els pagesos hi tenen, doncs, un paper molt positiu a jugar. Aclarim pel que fa a l'ús comercial que ha de ser en el marc de carrers continus. Els altres dos components són les infraestructures que solquen la superfície terrestre i un poti-poti d'elements variats, i sovint dispersos però sempre caòtics, especialment situats en la perifèria. ■

Amb el suport de Ceigrup Blanes, la mar de prop!



Anselm Clavé 5, baixos · 17300 BLANES (Gi)
Tel. 972 35 80 70 · realestate@ceigrupblanes.com
www.ceigrupblanes.com



**Advocats
Assessoria
Serveis immobiliaris**

COR DE CAMPBRA SOTA PALAU

CONCERT

PRENADALENC

per

La Marató

3cat

DIUMENGE 15 DE DESEMBRE

A LES 19H

ESGLÉSIA PARROQUIAL DE SANTA MARIA

PREU: 10€ I LA VOLUNTAT



Voldria agrair l'oportunitat que em dona la revista Celobert per **desitjar-vos unes molt bones festes i una bona entrada a l'any** que ens espera, el 2025, que ja tenim ben a prop.

El Celobert és una revista de Blanes, però que no només tracta aspectes locals sinó que també ens parla d'altres realitats de Catalunya. A més, té un estil característic i singular que la distingeix d'altres publicacions. Un dels aspectes a destacar és que ha sabut combinar el suport digital amb el físic i que no ha abandonat el paper, com han fet altres mitjans. És per tot això que lloem la seva tasca i ens sentim orgullosos que formi part de l'univers comunicacional local. També ens ofereix articles d'opinió, reportatges i entrevistes de l'actualitat cultural, social i política de Blanes i de la Costa Brava Sud. Com molt bé diu el seu eslògan, aquesta revista "no té preu".

Una altra cosa que tampoc no té preu i que enllaça amb aquestes festes nadalenques és la importància de poder gaudir de la companyia dels nostres éssers estimats. El Nadal és un temps de retrobament, de compartir moments amb la família i amb la gent que més ens importa.

I més encara en un context marcat per la barbàrie de la guerra entre Israel i Hamas, que acumula milers de morts des del 7 d'octubre de l'any passat, i la invasió russa d'Ucraïna, que farà dos anys aquest proper febrer, juntament amb altres conflictes armats com els de Burkina Faso, Somàlia, Sudan o Iemen, entre d'altres. Tots aquests conflictes generen crisis humanitàries, fam i grans desplaçaments de persones en busca d'un futur millor.

A aquest panorama internacional cal sumar-hi el canvi climàtic i els seus efectes devastadors, com hem pogut comprovar de primera mà amb la DANA, que ha afectat la Comunitat Valenciana. Una catàstrofe d'enormes dimensions en la qual, a banda de les inquantificables destrosses materials que ha ocasionat, també ha ocasionat pèrdues irreparables, com són els morts i els desapareguts.

Aquest degoteig de somnis trencats, d'esperances perdudes que s'esmicolen d'una manera constant sembla no tenir fi, no tenir aturador. Per tot això crec que és més necessari que mai poder compartir aquests dies de festa amb la família, els amics, amb qui ens uneixen vivències i llaços que ens ajuden, si més no, a poder recuperar la mirada dels infants que vàrem ser un dia i que, per sort, ens acompanyarà sempre en la memòria.

I justament per aquest motiu, aquests dies en què podem gaudir d'una mica més de temps lliure, una vegada més des de l'Ajuntament de Blanes hem preparat algunes activitats, que esperem que gaudeixin tant la ciutadania del municipi com la de les poblacions de l'entorn, o fins i tot de més lluny.

Algunes iniciatives ja són un clàssic, com ara la 27a edició del Pessebre Monumental situat davant l'Ajuntament de Blanes. També tenim els llums i la decoració nadalenca, que ens hem esmerçat perquè sigui més lluida que mai. D'altres activitats comencen enguany, com la primera edició de la Fira EnNadala't, pensada especialment per als infants i la família, o bé es repeteixen perquè han estat un èxit, com la pista de gel sintètica, que es durà a terme per segon any consecutiu, i una nova edició d'"Es Tió als Barris", que fa perdurar una tradició tan nostrada.

Els actes nadalencs culminaran el 5 de gener amb la Cavalcada de Reis 2025, que promet superar la majestuositat que ja va tenir aquest 2024. I tot això sense oblidar els actes que també protagonitzen les nostres entitats, com per exemple el tradicional Concert de Nadal de la Banda i Cobla del Col·legi Santa Maria, les dues representacions de tot un clàssic nadalenc blanenc com és els 'Pastors i Misteris', les quines nadalenques, les activitats organitzades amb motiu de La Marató de TV3...

Espero que gaudiu de totes aquestes activitats, i aprofito novament l'ocasió per desitjar-vos a tots i a totes unes **Bones Festes, i un Feliç Any 2025!** ■



LAVIRET

C · A · V · A

BLANES

*Bones
Festes!*



Toni Reyes Valent

Cap d'arxiu i patrimoni
de l'Ajuntament de Blanes

Una nota sobre l'ofici d'arxiver per trencar - o ampliar- tòpics:

La majoria de gent no diria que l'ofici d'arxiver és un dels oficis més interessats en el futur. De normal s'associa únicament al passat. Cal pensar, però, que per lluitar contra l'oblit de la memòria es va inventar el document (que és on queden plasmades les nostres actuacions i records). I l'ofici d'arxiver consisteix en fer que els documents que valen la pena es conservin de manera permanent. Això fa que contínuament s'estigui pensant en com conservar tot aquest patrimoni, tant analògic com digital, per a les generacions futures.



QUÈ ÉS EL SERVEI D'ARXIU MUNICIPAL I PATRIMONI

L'Arxiu és el servei públic municipal especialitzat en la conservació i la difusió del patrimoni documental de Blanes, tant del públic com del privat. El darrers anys també se'ns ha encomanat la funció de gestionar i vetllar pel patrimoni històric i cultural en general. Així, doncs, la nostra finalitat es posar en valor i conservar tot aquest patrimoni i posar-lo a disposició de tota la ciutadania i de la pròpia administració.

Això ho fem :

a) Perquè ho mana la **legislació**: Les tasques que ens són pròpies les marca la legislació vigent en matèria de documents i arxius, de transparència i accés, de patrimoni cultural i històric, de procediment administratiu o d'altres normes com les relatives a la protecció de dades.

b) Però sobretot ho fem perquè considerem que molts dels documents i béns que gestionem constitueixen un veritable llegat sobre la **memòria** dels blanencs com a comunitat i són la base del nostre **patrimoni cultural i històric**.

I de cap manera volem que aquesta me-

mòria individual o col·lectiva s'esborri i desaparegui, perquè sense memòria o sense patrimoni no ens podem explicar com a societat.

Així, des de l'Arxiu es recullen, es conserven, s'organitzen i es fan assequibles tant

1. Els documents que l'Ajuntament ha anat creant al llarg del temps
2. Com també aquells documents d'origen privat de qualsevol mida i suport que hi han anat arribant a través de donacions i cessions.

Amb aquestes premisses **Arxiu i patrimoni** desenvolupa una **triple funció** dins l'Ajuntament:

1. Per una banda la d'ajudar a una millor eficàcia de la gestió municipal participant en la correcta organització de la documentació administrativa des que s'origina a les oficines municipals.

- a. Com a servei públic estem integrats dins l'organigrama municipal. Això vol dir que tenim un cap electe integrat en un equip de govern municipal (actualment és la Sra. Mònica Rabassa) i un cap administratiu que és el Secretari municipal.

• PATRIMONI •

dinamització cultural en tant que promotor de l'accés i difusió dels documents de l'arxiu amb valor històric.

a. Publiquem la revista Blanda, organitzem exposicions, jornades, conferències, passis de pel·lícules antigues, etc.

3. I en tercer lloc, però no menys important, ens ocupem de les qüestions relatives al patrimoni històric i cultural.

a. Gestionem el patrimoni arqueològic, senyalitzem ruïnes patrimonials, treballem en els projectes de la ciutat romana de Blandae, del seu centre d'interpretació, del vescomtat de Cabrera, dels refugis de la Guerra Civil o del passat 'americano'.

QUE HI TROBAREU A L'ARXIU SOBRE BLANES

Tota mena d'informació sobre història, tradicions i costums, genealogia, patrimoni arquitectònic, economia, geografia, urbanisme, art i artistes, associacionisme o moltes altres disciplines i camps.

Aquesta informació la trobareu en:

- Documents textuais manuscrits o impresos (pergamins, expedients, registres, dossiers, revistes antigues, llibres i articles, fulletons...)

- En documents gràfics (mapes, plànols, gravats, dibuixos, cartells, goigs, recordatoris ...)

- En documents audiovisuals (fotografies, diapositives, vídeos, pel·lícules, discs, cintes ...)

- En documents electrònics.

ALGUNES DADES:

- Metres lineals de prestatgeria: 3.625 m/l. de documents en paper.

- Documentació en format electrònic: 4,3 Terabits

- Document més antic: Un pergamí de 1212

- Tipus de documents especials:

Pergamins: 780 unitats. (1212-1699)

Fotografies: 183.762

Positiu / Negatiu: 52.780

Plaques de vidre: 780

Digitals: 130.202

Documents audiovisuals: 1.048

Pel·lícules: 120

Vídeos: 150

Cartells : 1.709

- Fons procedència pública : 6

- Fons procedència privada:

D'associacions: 43

Comercials i d'empresa: 49

Patrimonials: 30

Personals: 129

Col·leccions: 90

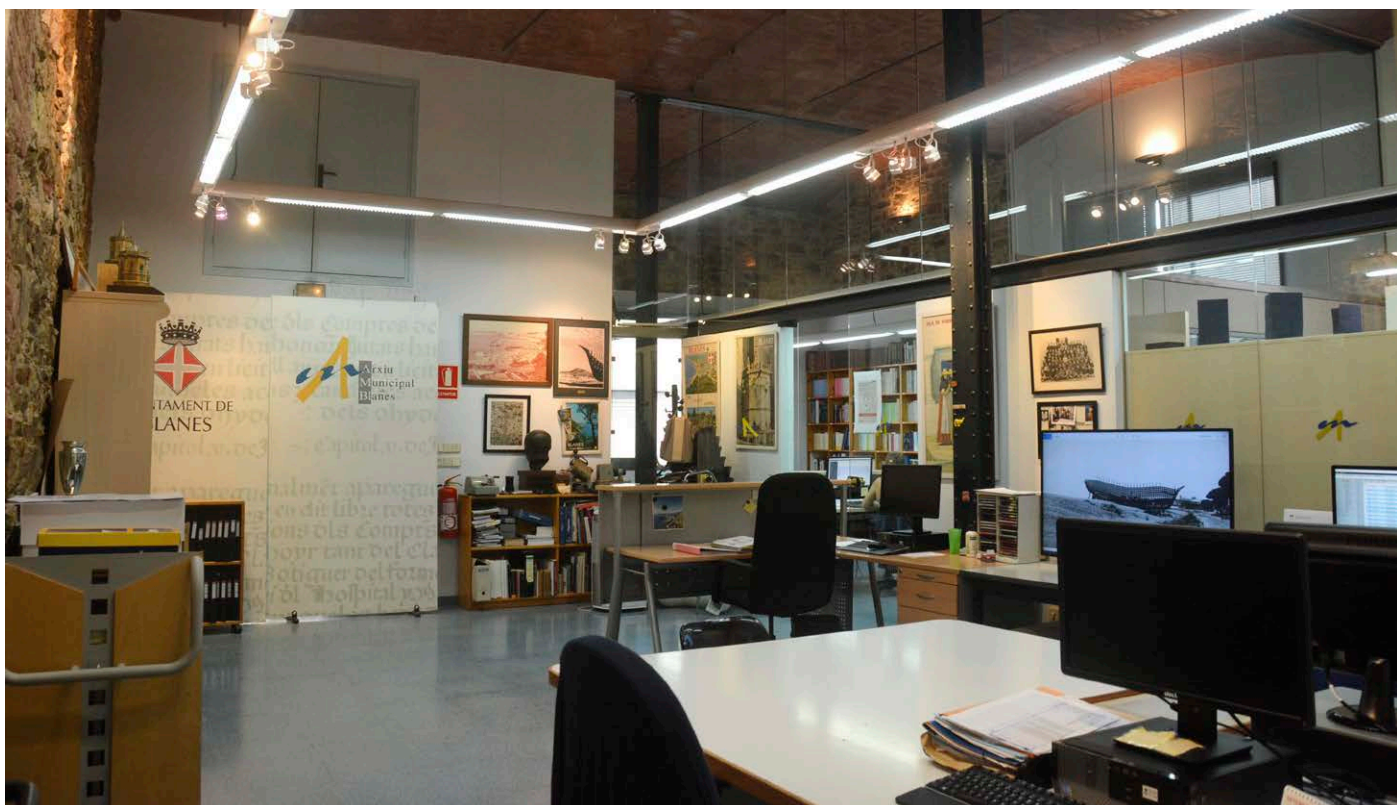
Biblioteques: 14

Per escollir els fons més rellevants, depèn d'on posem el focus. Si atenem a la seva antiguitat, cal destacar la documentació en pergamí del fons **Vilà-Ruyra** (1212) i també la del fons **de la Universitat** (Ajuntament) o la del fons de la **parròquia de Santa Maria** (s. XIV al XVII). Si atenem a la seva rellevància més enllà de l'àmbit local hom podria destacar el fons de marina de la **confraria de Sant Elm** (s. XVII-XIX) amb incidència en una zona àmplia que abastaria les actuals comarques del Baix Empordà, la costa Selvatana i l'Alt Maresme. El fons de la revista centenària **Recvll** amb els seus premis literaris d'àmbit nacional i com a exemple de resistència cultural en defensa de la llengua catalana. O també el fons de l'activista cultural **Josep Alemany i Borràs** (1889-1940) que conté informació valuosa sobre la vida cultural catalana durant la Renaixença, el modernisme i el noucentisme atesa la seva feina com a administrador de la revista *Il·lustració Catalana* o la seva vinculació als Jocs Florals de Barcelona. En l'àmbit local conserven diversos fons molt complets d'empreses que reflecteixen part del teixit econòmic de la vila. El més important és el de l'empresa **SAFA** (1923- s. XXI). Però també són destacables el de **l'espardenyeria Boada** (1861-1929) i el de l'empresa de **transports Brillas** (1851-1978).

Amb tot, potser la peça més emblemàtica de l'Arxiu és l'anomenat **Llibre de la Universitat de la Vila de Blanes**. És un còdex compilat a partir de l'any 1518 que recull tota la documentació de més importància per al govern de la Universitat d'època baix medieval i moderna.

Pel que fa als documents més antics, cal destacar un pergamí de l'any 1212 (compravenda d'una vinya a les Gavarres) o un pergamí de l'any 1327 del fons de la parròquia de Santa Maria, que testimonia la venda d'una peça de terra a Blanes. Cal esmentar també el document de la carta de franqueses de la vila de 1260, tot i que transcrit en el *Llibre de la Universitat de la Vila de Blanes*.





QUI SÓN ELS USUARIS PRINCIPALS DE L'ARXIU

- Estudiants de secundària i universitaris.
- Investigadors professionals o afeccionats.
- Ciutadans que han de consultar expedients que els afecten.
- Els empleats municipals per a tramitar els seus expedients
- I en definitiva qualsevol persona interessada en el passat i el patrimoni de Blanes.

CONSULTA DE DOCUMENTACIÓ

- La consulta s'efectua a la sala de consulta i té caràcter gratuït. També per e-mail o a través del l'apartat de l'arxiu del web de l'Ajuntament.
- Cal que el sol·licitant justifiqui el seu interès i la seva identitat.
- La documentació és de lliure accés mentre no existeixi cap restricció legal.
- Si existeix risc de degradació no s'autoritzen còpies dels documents o impresos.

ORIGEN I EVOLUCIÓ DE L'ARXIU

- L'origen de l'Arxiu està directament relacionat amb l'existència de la institució municipal, les arrels de la qual cal cercar a principis del s. XIV.
- En aquest moment la Universitat de la Vila adquirirà personalitat jurídica pròpia i anirà guardant amb cura tots els documents que servien de prova i suport de la seva funció. Així, des dels primers privilegis i ordinacions medievals l'Arxiu ha anat evolucionant fins a constituir els actuals fons. Uns fons que són el testimoni dels esdeveniments viscuts pels blanencs al llarg del temps.
- Les primeres referències a l'Arxiu de la institució són de

finals del segle XV. En aquest moment, i fins que la universitat no va tenir una seu pròpia, l'arxiu del municipi va estar ubicat en dependències de l'obra de l'església. A finals del segle XVI es construeix la Casa de la Vila i l'Arxiu ha restat en aquell lloc fins a l'any 1996 en què s'inauguren les actuals instal·lacions del carrer Unió 13. En aquest procés s'ha anat passant de les antigues arques, caixes i armaris de fusta a modernes sales amb prestatgeria metàl·lica mòbil del tipus "compactus" i control climàtic.

- En l'actualitat l'Arxiu compta amb una sala de consulta, espais d'oficina i tractament de la documentació, una zona de transferències i diverses zones de dipòsit amb una capacitat d'emmagatzematge de més de tres mil metres lineals.

- Per al tractament dels documents l'Arxiu disposa d'un equip format per administratius, tècnics arxivers, un arxiver-director i una colla de col·laboradors que actuen de manera altruista per preservar el patrimoni i la memòria blanenca.

L'EDIFICI

La seu central de l'arxiu està ubicada en un edifici amb passat industrial, en una petita fàbrica tèxtil del carrer Unió. La seva façana no té elements destacables però el seu interior conserva parets de pedra i sostres amb revoltos de rajol sostinguts per pilars metàl·lics rematats. Es tractava de l'empresa Billoch i Cia fundada l'any 1920 que es va dedicar a la fabricació de lona de cotó per a espadenyes. L'espai que ara ocupa l'arxiu és una ampliació començada l'any 1940. A mitjans dels anys cinquanta la producció de la fàbrica es va decantar cap als articles de novetat i així es va mantenir fins l'any 1961. Des d'aquesta data les instal·lacions de la fàbrica es varen transformar en Night Club (1964), bingo i finalment en Arxiu (1996). ■

PARLEM AMB **GERMANS ARRIBAS**



El David (Blanes, 1977) és actor, director de càsting i songwriter. L'Albert (Blanes, 1981) és pintor, director d'art i professor. Porten 25 anys al món del cinema i han participat en més de 20 produccions, la més recent: *Societat Negra* (Ramon Tèrmens, 2024).

“Quan treballem junts es manifesta una sinergia creativa de naturalesa ígnia i psicodèlica”

COM COMENCEU EN EL MÓN DEL CINEMA? QUINES I COM VAN SER LES PRIMERES EXPERIÈNCIES?

David: Al 2000 ja tenia molt clar que volia fer cinema. Vaig començar produint i actuant en curts propis mentre em formava a Barcelona i Madrid. La recerca de feina va ser obsessiva: visitava agències, productores, representants... fins i tot esbrinàvem on vivien els referents de la indústria, i amb l'amic i actor de Lloret Paco Moreno (entrevistat al Celobert #226) ens plantàvem a casa seva a Madrid currículum i foto en mà. No vaig parar fins a introduir-me en rodatges professionals.

Albert: L'any 1999-2000, mentre estudiava a la Massana, un company em va oferir un personatge en el rodatge d'una pel·lícula titulada *El barón contra los Demonios*, de Ricardo Ribelles. Es rodava en 35 mm, i vaig al·lucinar amb la manera en què es feia cinema. Aquella experiència em va fer veure que m'hi volia dedicar d'alguna manera. Després vaig cursar Belles Arts a la UB i a la Universitat de Xile, i finalment vaig estudiar direcció cinematogràfica.

David: Com a actor les primeres experiències van ser a sèries de TV3 i a Madrid: *La Ratjada*, *El cor de la ciutat*, *La que se avvicina...* i llargmetratges com *Haz conmigo lo*

que quieras. Com a director de càsting va ser *Catalunya über alles* (Ramon Tèrmens, 2010). M'ho va proposar el director que ja em coneixia i era el productor. El film va ser un èxit de taquilla a Catalunya a més de multipremiada a festivals i als Gaudí! També interpretava un personatge secundari, un jove 'camorrista' a l'atur molt gratificant.

DAVID: QUE FA UN DIRECTOR DE CÀSTING?

L'ideal és conèixer personalment als professionals del sector i la metodologia de treball i això es genera amb els anys. És també fonamental tenir una bona cartera de contactes. Considero que és una feina exclusiva que requereix una amalgama de requisits. Has de tenir "don de gentes", alts coneixements en art dramàtic, sensibilitat, creativitat i intuïció a l'hora d'imaginar els perfils dels actors per aquell personatge, sobretot quan els has de trobar mitjançant proves i càstings.

DAVID: QUINES PRODUCCIONS DESTACARIES EN CADA APARTAT? I DE QUINS DELS PERSONATGES INTERPRETATS ESTÀS MÉS SATISFET?

Vaig compaginant la interpretació amb el que va sorgint com a director de càsting, però la meua vocació i prioritat és actoral i com a "singer songwriter".

David al rodatge del film
Societat Negra



Porto vuit llargmetratges com a director de càsting entre ells *La dona il·legal* (Ramon Térmens, 2020), que porta un recorregut brillant primer a sales, després a Netflix i ara a Filmin, *El fred que crema* (Santi Trullenque, 2022) premiat al *Blanes International Film Festival*, el narco-thriller *The evil that men do* (Ramon Térmens, 2015) i acabat d'estrenar *Societat Negra*.

Estic molt content amb el personatge que hi faig: un entranyable 'outsider' de l'extraradi. Li tinc també molt de 'carinyo' al Pere de *El fred que crema* ambientat a la Segona Guerra Mundial i rodat a Andorra.

ALBERT: TOT I HAVER COMENÇAT D'ACTOR, I TAMBÉ DEGUT A LA TEVA FORMACIÓ, HAS TREBALLAT SOBRETOT DE DIRECTOR D'ART I/O DISSENY DE PRODUCCIÓ. EN QUÈ CONSISTEIX AQUESTA TASCA?

El director artístic té un paper fonamental en el cinema, donant vida visual al guió i definint l'univers visual que sosté la narrativa. La meva tasca inclou dissenyar i supervisar decorats, així com coordinar objectes i espais perquè estiguin en harmonia amb la història. En col·laboració amb el director i el director de fotografia, elaboro una proposta cromàtica i estètica que, juntament amb altres departaments com vestuari i maquillatge, contribueix a crear un univers immersiu que reforça l'atmosfera i l'impacte de la història.

ALBERT: QUINS DELS TEUS TREBALLS DESTACARIES?

Cada rodatge és una experiència única i in-

tensa que em queda gravada a foc. Em documento obsessivament per submergir-me en ambients, història i personatges, gaudint de plasmar-ho visualment. Vaig treballar amb Tomas Voth (*Savages*, *Piratas del Caribè*) a *The Evil that Men Do*, una experiència clau. *El fred que crema* és molt especial per a mi gràcies a Santi Trullenque. Les pel·lícules de Ramon Térmens són indescriptibles i èpiques, i la darrera amb Marc Recha al monestir de Poblet va ser surrealista.

PARLEM DE SOCIETAT NEGRA. AMB CASA EN FLAMES I EL 47 HI HA UN PETIT BOOM DE CINEMA CATALÀ, I EN CATALÀ. CREIEU QUE SOCIETAT NEGRA APROFITARÀ EL CONTEXT?

David: No depenem del rebufl, però benvingut sigui si serveix per retornar al cinema a l'espectador comú i aquest s'obre més a pel·lícules de culte.

El film és un thriller d'acció i suspens amb tints de "noir asiàtic" i un rerefons social amb reminiscències del cine de Scorsese, els Cohen i dels grans directors del neorealisme italià. Independentment del que recapti estem segurs que serà un film atemporal que perdurarà en l'inconscient col·lectiu.

DAVID: PARLA'NS DEL TEU PERSONATGE. QUI ÉS I COM EL VAS PREPARAR?

Interpreto "el Tracas", un personatge creat pel Daniel Faraldo, guionista i actor amb una destacada trajectòria a Hollywood, basant-me únicament en el guió, sense referents externs. He construït un personatge histriònic i genuí basat en una anàlisi del

seu context familiar del que ha adquirit valors surrealistes, dotant-lo d'una cosmovisió molt pueril i emocional de la realitat, marcat a més perquè va tota l'estona sota l'efecte dels psicotròpics. Els productors van quedar encantats amb el resultat.

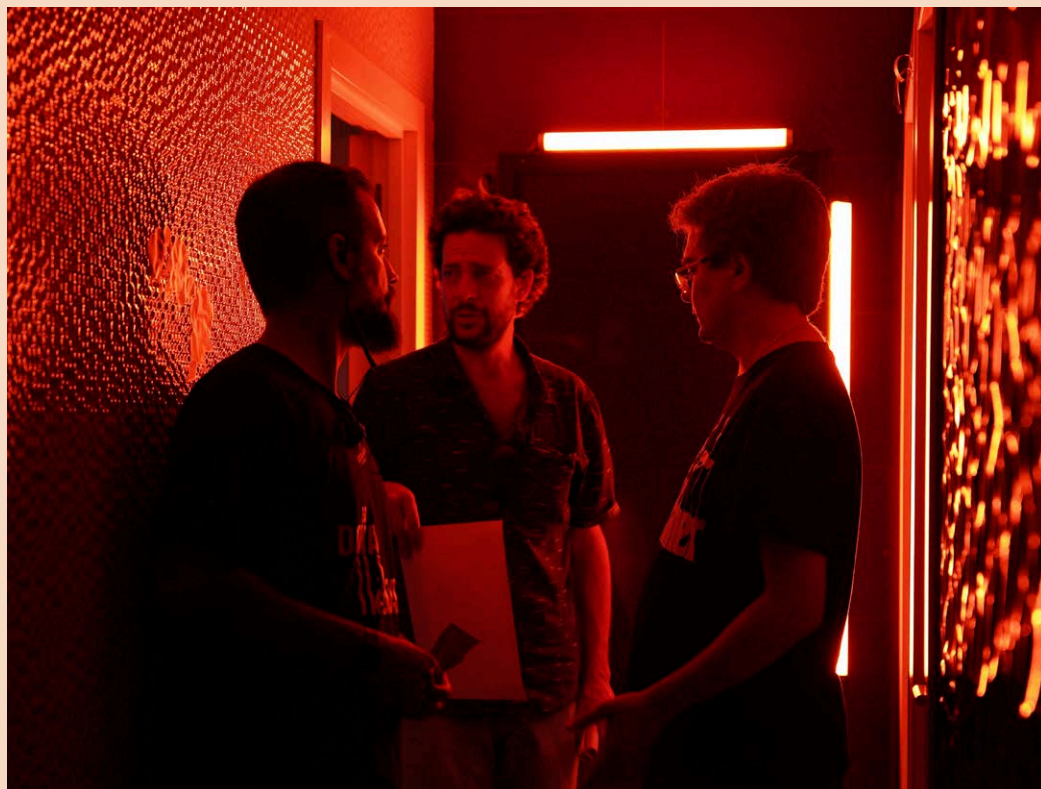
ALBERT: COM VAS 'CREAR' EL MÓN DE SOCIETAT NEGRA?

Vaig devorar el llibre tan bon punt el director em va dir que havia comprat els drets. La investigació la començo amb diverses fonts: el llibre, internet, llibres sobre la màfia xinesa i, sobretot, treballant sobre el terreny, que m'apassiona i em genera molta adrenalina. Associant espais amb la història, vaig documentar llocs com pisos de prostitució, contenidors del port o timbes il·legals. En una d'aquestes sortides vam entrar per error en una timba real, on amistosament ens van fer fora. Va ser kafkià.

ALBERT: A MÉS DE DIRECTOR ARTÍSTIC ETS PINTOR I ESCULTOR, COM HO COMPAGINES TOT AIXÒ?

Principalment soc pintor, tinc una continuada i ferma obra pictòrica, i gràcies a això i a la meva formació és com he acabat fent de director artístic. Quan no estic en rodatges, per mi has d'estar-hi al 100%, treballa diàriament en la meua obra i ho compagino amb la docència a l'escola Plató de Cinema de Barcelona, i al meu taller fent propostes més experimentals com 'pintura i vi' on creem uns moments molt creatius i únics. Porto més de quinze anys fent formació i tinc intenció, i la necessitat, de seguir-ho fent. Veure com alguns alumnes evolucionen tant creativa com personalment és molt satisfactori i enriquidor. ■

Albert al centre de la foto, en un moment del rodatge del film *Societat Negra*



BONES FESTES



LOAd
voca
da.cat

ALBA LUPIÁÑEZ MATEU
TEL. 618 832 782

www.ladvocada.cat
alba@ladvocada.cat

Els nostres millors desitjos per un NADAL genial



SALUT I BONES FESTES!

Farmàcia
Lourdes Vazquez Ruiz

C. EMILI MARTÍNEZ PASSAPERA, 9 | LLORET DE MAR
T. 972 346 187 | W. 664 021 725

CAVE CANEM



ALIMENTACIÓ,
COMPLEMENTS I
ANIMALS DE COMPANYIA

Servei a domicili gratuït

CAVE CANEM

P. THEOLONGO BACCHIO, 16 · BLANES · TEL. 972 332 319

Raffel PAGES®



C. Muralla, 6 - 17300 BLANES
Tel. 972 33 50 87 - www.raffelpages.com
f raffel pages blanes

**Bones Festes i
Feliç 2025**



**ESQUERRA
REPUBLICANA**
Blanes

Pol Ginesta

Redacció Celobert

“La Taxa Justa de gestió de residus principal novetat de les ordenances fiscals 2025 de Lloret”

L'Ajuntament de Lloret va aprovar al Ple Municipal del dilluns 28 d'octubre les Ordenances Fiscals per aquest 2025 amb 11 vots a favor (PSC, Lloret en Comú i Sumem Lloret) i 10 en contra (Junts, Tots per Lloret, ERC i VOX). Les principals novetats de les ordenances per aquest 2025 és la incorporació d'una Taxa Justa de recollida de transport i tractament de residus. L'aplicació d'aquesta taxa permetrà distribuir de forma més equitativa i justa les càrregues associades a la gestió dels residus i reflectir el diferent grau d'utilització del servei, tant per part dels domicilis com de les activitats econòmiques. En aquest sentit un habitatge unifamiliar pagarà una quota de 152,60€ en lloc dels 158,24€ de l' actual exercici, el que representa una reducció del 3,56%. Lloret continua sent dels municipis que menys percentatge de recollida selectiva genera amb un índex molt més baix que la mitjana catalana (44,9%). Les ordenances, com els darrers anys, mantenen bonificacions per bones pràctiques ambientals com per exemple la bonificació per la utilització de la deixalleria municipal. En paraules de Carlos Costa, regidor de Serveis Econòmics, **“L'objectiu és incentivar les bones pràctiques ambientals”**.

“S'han actualitzat les bonificacions segons el nivell de renda del municipi”

Altres novetats principals són la pujada de l'IPC que, d'acord amb la previsió de l'Institut Nacional d'Estadística (INE), fixa en un 2'4 interanual la variació general per la CCAA de Catalunya. L'alcalde de Lloret de Mar, Adrià Lamelas, ha explicat que **“es tracta d'un increment per adaptar-nos a l'augment del cost de vida i poder continuar garantint el bon servei”**. Pel que fa la taxa de l'aigua també s'incrementa en base a aquest 2'4 de l'IPCC.

“Amb caràcter general s'ha aplicat un increment del 2'4% a les taxes en funció de la previsió de l'IPCC”

Es congelen els impostos de l'IBI, la plusvàlua, l'impost de vehicles i l'impost de construccions, instal·lacions i obres. En canvi es modifiquen els coeficients de situació de l'Impost d'Activitats Econòmiques (IAE) amb un increment fiscal a les empreses amb una facturació anual superior a 1 milió d'euros amb l'objectiu d'equiparant-se a altres municipis com Girona, Blanes, Mataró o Figueres.

“Es congelen els impostos com són l'IBI, plusvàlua, l'impost de vehicles i l'impost de construccions, instal·lacions i obres”

Altres novetats són la incorporació de la reducció de l'entrada als equipaments culturals de les famílies monoparentals que fins ara no hi eren o la taxa pel lloguer del nou amfiteatre dels Jardins de Santa Clotilde 2.000€/dia que entrarà en funcionament el proper any. ■



Isabel Bernal serà la nova directora territorial del Departament de Cultura a Girona

La regidora i primera tinenta d'alcalde de l'Àrea de Ciutadania de l'Ajuntament de Lloret de Mar, Isabel Bernal, ocuparà la direcció dels serveis territorials de cultura a Girona. Així ho ha anunciat el Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya en una nota de premsa, en la qual ha donat a conèixer els noms de les sis persones que es posaran al capdavant dels serveis territorials d'aquesta àrea a diverses zones de la geografia catalana.

Mentre que Xavier Cano dirigirà els serveis territorials de cultura a la Catalunya Central, Ricard Ibarra encapçalarà l'organisme públic a Tarragona i Montserrat Parra, a Lleida. En el cas de les Terres de l'Ebre, agafarà el timó Manel Zaera i a l'Alt Pirineu i Aran ho farà Iolanda Ferran.

Impulsar la cultura al territori

El Departament de Cultura ha remarcat que els tràmits per a formalitzar la incorporació dels nous directores dels serveis territorials es portaran a terme "pròximament", si bé no ha especificat la data exacta en què tindrà lloc.

També ha recordat que la seva principal funció és representar el departament en el seu àmbit territorial. Entre les seves competències, així mateix, es troba l'impuls i la coordinació de les actuacions que incideixin en el desenvolupament de les competències

de les unitats directives del departament en el seu territori.

Àmplia experiència al món de la cultura

Bernal compta amb una àmplia formació i experiència a l'àmbit cultural. Si es posa el focus en la seva trajectòria acadèmica, disposa del títol professional de Música, en les especialitats de piano i violí, del Conservatori de Música de Girona i el títol superior de viola del Conservatori Municipal del Bruc de Barcelona.

També té el postgrau en Mètodes Pedagògics de la Universitat de Girona, a més del màster de Musicoteràpia del Centre MAP de Vitòria i cursos de formació de dansa amb certificats de la Royal Academy of London i de teatre de l'escola d'estiu de Vitòria.

Pel que fa a l'experiència professional, l'ha desenvolupat com a professora de música i arts escèniques a instituts de secundària. Des de l'any 2013 és funcionària i des de l'any 2016 és professora amb plaça definitiva a l'Institut Escola Lloret de Mar. ■



FETS I GENT

Des de Sumem Lloret us desitgem un

BON NADAL!

 @sumemlloret

+ LLORET

Cesca Cornellà Mas

Responsable de servei
Oficina de Català de Lloret de Mar.
972 36 18 34 - fcornella@cpln.cat - cpln/lloret

• PATRIMONI •

El dimecres 11 de desembre al vespre, arriba a la sala polivalent de la Biblioteca Municipal de Lloret de Mar l'espectacle participatiu...

Fes-ho per tu!, de la companyia Frec a Frec,

amb el suport del Departament de Política Lingüística
de la Generalitat de Catalunya.

En l'espectacle s'hi proposaran quatre situacions comunicatives que permetran a les persones assistents reflexionar sobre l'ús de la llengua, les actituds i els hàbits lingüístics. El públic té l'oportunitat de modificar i millorar les diferents situacions plantejades suggerint canvis en les actituds, reaccions i iniciatives dels personatges.

Després de la representació, el cor de l'Oficina de Català de Lloret, integrat per alumnes i participants en el Voluntariat per la llengua, interpretarà tres cançons.

L'acte, obert a tothom i amb entrada gratuïta, és organitzat per la Biblioteca Municipal i l'Oficina de Català de Lloret de Mar, i col·labora amb La Marató de TV3 (punt de recollida de donacions).

Us hi esperem. ■



La lloretenca Cristina Marquès, pregonera de la Festa Major 2024

Impulsora de l'esdeveniment Som Capaços Lloret que dona visibilitat al col·lectiu de persones amb alguna discapacitat, destaca també per la seva activa participació amb la vida local i a la seva feina a l'Oficina de Turisme de Lloret de Mar



La lloretenca Cristina Marquès, ha estat escollida com a pregonera de la Festa Major 2024. L'acte va tenir lloc el passat onze de novembre, a les 8 del vespre, a la sala d'exposicions de la Biblioteca Municipal i posteriorment es va repartir la sopa de l'àvia.

Cristina Marquès va néixer el 24 de juliol del 1990 a Lloret, va estudiar a Girona i posteriorment a la Fundació Astrid 21. Des de l'any 2010 es va incorporar a l'equip de Lloret Turisme on desenvolupa tasques d'auxiliar administrativa a l'Oficina de Turisme i gaudeix molt assessorant i informant als turistes. Respecte a la seva feina, la Cristina sempre ha reivindicat que *"les persones amb discapacitat són tan vàlides com qualsevol altre i la seva vida no ha de quedar reduïda només amb l'entorn familiar i els amics, la vida social és molt important també per nosaltres"*. Arrel de la seva feina a Lloret Turisme ha continuat estudiant idiomes com l'anglès o el francès.

La Cristina Marquès també destaca per la implicació activa amb les activitats i les as-

sociacions del poble: el 2007 va començar a treballar com a monitora al Casal d'Estiu de l'escola Pompeu Fabra; el 2011 va entrar a formar part dels gegants de Lloret i també ha participat en obres locals com la Bella Dolores amb el Teatre de Lloret o els pastorets del Casal de l'Obra. L'any 2020 va guanyar el XXV Concurs Artístic i Literari d'Amics de la UNESCO de Girona en la categoria de dibuix.

La seva defensa per la igualtat d'oportunitats l'ha portat a impulsar l'esdeveniment Som Capaços fent possible que Lloret compti amb la seva pròpia festa per commemorar el Dia Mundial de la Discapacitat, recaptant diners per a la Marató de TV3, sensibilitzant a la ciutadania i donant visibilitat al col·lectiu de les persones que tenen alguna discapacitat, a banda de reivindicar els seus drets d'inclusió social i laboral. La Cristina remarca que *"hi ha molts tipus de discapacitat i cal treballar perquè, per exemple, encara hi ha moltes barreres arquitectòniques als municipis per les persones amb mobilitat reduïda"*. ■



PARLEM AMB
JOAN CASAS



iNcONCERTO!, concert de Nadal al Teatre de Lloret

Concert de les corals: Cor ArsNovaLloret, Coral La Igualtat i El Cor de la Vall Orquestra Camerata Bacasis Simfònica

Direcció i arranjaments de **Joan Casas**

El 28 de desembre, el Teatre de Lloret de Mar, entre altres programacions properes a les festes nadalenques, ofereix iNcONCERTO!, del Cor ArsNovaLloret. El concert comptarà amb la participació de la Coral La Igualtat de Gavà, el Cor de la Vall i l'orquestra Camerata Bacasis Simfònica, del Bages.

Vora un centenar de participants, entre cantaires i músics, oferiran un repertori variat, conegut i atractiu pel públic, amb estrenes tan sonades com Bohemian Rhapsody o Pirates del Carib, amb lletra original catalana de **Montserrat Gomis**.

El concert de Nadal servirà per fer un **sen-tit homenatge a en Joan Domènech**, il·lustre lloretenc i gran defensor de la cultura catalana. Domènech, com a membre permanent de l'Obreria de Santa Cristina i President del Casinet, sempre va mostrar suport a la coral lloretenca. Per això, a l'inici del concert, es podrà sentir una gravació de la sardana "**Formosa Ciutat d'Olot**" amb lletra d'en Joan Domènec i música del seu tiet Domènec Moner i Basart. Un enregistrament realitzat l'any 1998 per la Polifònica de Blanes i la cobla Principal d'Olot, sota la direcció d'en Joan Casas.

El Cor ArsNovaLloret és un projecte que comença l'any 2017 i, actualment, aplega una trentena de cantaires, procedents de Lloret de Mar i de tota la comarca. La coral assaja els dijous al vespre, si bé s'afegeixen assajos extraordinaris per acabar d'enllestir algun projecte especial, com serà iNcONCERTO!

Pel director de la coral, Joan Casas, un dels aspectes que cal resoldre a nivell coral és la manca de veus d'homes, com passa a la majoria de corals de Catalunya. En Joan no comprèn els motius, però apunta que és un problema d'aquí, perquè a països com Dinamarca, Holanda, Anglaterra els homes canten molt, fins i tot hi ha moltes corals de categoria exclusivament masculines.

En Joan dirigeix corals des que tenia 20 anys: als anys seixanta va començar dirigint l'Orfeó Berguedà i a gravar discs de sardanes amb la Coral Joventut Sardanista, (posteriorment com a Polifònica de Puig-reig). Des de llavors, ha dirigit varies corals i reconeix que recorda especialment un concert a principis dels anys noranta, al Palau de la Música, amb la Coral Polifònica de Puig-Reig i la Principal de la Bisbal retrans-



mès per TV3. També rememora gratament haver dirigit un concert el dia de Nadal del 1991 amb el tenor Josep Carreras i l'Orquestra Simfònica del Gran Teatre del Liceu, al plató de TV3.

Nascut a Berga, va traslladar-se a Blanes per dirigir la Banda de l'Escola de Música Santa Maria de Blanes, ja fa gairebé 30 anys. A Blanes també hi fundà la Coral Polifònica que va estar en actiu durant vint anys.

En Joan Casas ha compost molt i també ha escrit molts arranjaments corals. Els arranjaments són l'adaptació d'una melodia o partitura per ser cantats per un cor i/o orquestra; per exemple al concert de Nadal d'ArsNovaLloret conjuntament amb la resta de corals i l'orquestra simfònica. Es podrà sentir també l'arranjament anomenat "Tribut Llach", un *medley* de temes d'en Lluís Llach, o també la versió "I Will Survive: Sobreviure!" en català, a més d'altres temes molt estimats pel nostre públic.

En Joan ha harmonitzat al voltant d'unes tres-centes obres corals de tots els estils i ha compost obres per a orquestra simfònica, i també per a Banda, estrenades a l'Auditori Nacional de Catalunya sota la direcció de Salvador Brotons. **Cal destacar**, per exemple, la música de "La Patum" de Berga, l'any 1986 i enregistrada amb la Banda Municipal de Barcelona.

Un dels propers projectes musicals d'en Joan Casas serà a la primavera de 2026, amb motiu del centenari de l'estrena de la sarsuela "Cançó d'Amor i de Guerra", de Rafael Martínez Valls. Es presentarà la mateixa, amb una adaptació seva per a cor, solistes i la Banda Simfònica de Barcelona, a l'Auditori Nacional de Catalunya.

Des del Celobert, desitgem molts èxits i encerts a en Joan Casas i a les seves corals, pronosticant que el 28 de desembre iNcONCERTO! serà un triomf absolut! ■



El Grup Municipal de JUNTS LLORET us desitja un BON NADAL i que passeu unes BONES FESTES en companyia de tots aquells que estimeu.

Jordi Borràs
Historiador

Ara que vas passejant pel carrer al capvespre i veus l'enllumenat que guarneix els nostres carrers, recordes que un cop més s'apropen les festes de Nadal, sens dubte molt nostrades i llargament celebrades, que hom associa amb l'alegria, la felicitat d'estar i compartir amb la família i mostrar la nostra vessant més generosa. Deixant a banda el consumisme que ho embolcalla tot, paga la pena reflexionar sobre el seu significat i significant i veure'n l'evolució d'una de les diades més esperades per a molta gent, tant pels adults com, especialment, per la mainada. I tampoc pretenc fer una crítica a la globalització ni a l'aculturació d'altres elements que s'han anat incorporant per influències d'altres cultures, podem dir, més mediàtiques, sinó que repassarem els elements i el simbolisme que és més significatiu dins de la nostra cultura des de temps antics.

Així doncs, repassarem una mica l'origen, l'evolució i l'actualitat de la festa de Nadal a casa nostra.

És una celebració central del calendari cristià, però alhora està profundament arrelada en les tradicions populars de Catalunya. En aquest article explorarem els seus orígens històrics i religiosos, així com les particularitats de la seva celebració segons el **Costumari Català** d'en **Joan Amades**, una obra imprescindible per a conèixer la nostra cultura i tradicions.

El període nadalenc, segons la tradició popular, està ple de símbols i costums per protegir la família i la llar. Amades destaca que el Nadal era una festa eminentment familiar, en la qual els àpats són un dels punts centrals: des del sopar de la Nit de Nadal fins al dinar de Nadal i Sant Esteve.

EL SIMBOLISME DEL FOC I LA LLUM.

El foc i la llum tenen un paper fonamental en aquestes festes. L'encesa del tió o la presència de les espelmes al pessebre simbolitzen la renovació i la protecció davant la foscor de l'hivern. A moltes cases, era tradicional guardar els troncs cremats del tió per utilitzar-los com a amulet protector durant l'any.

Són festes que mostren una expressió del patrimoni cultural català que encara perdura gràcies a la transmissió oral i la devoció popular, i van més enllà del consumisme modern: són un reflex de les nostres arrels i de la necessitat humana de trobar llum i caliu en

els moments més foscos de l'any.

EL NADAL A CATALUNYA: UNA FESTA DE LLUM, TRADICIÓ I FAMÍLIA.

El Nadal, tal com es celebra avui, és el resultat d'una fusió de tradicions paganes i cristianes. Les **Saturnalia** romanes, celebrades entre el 17 i el 23 de desembre, eren unes festes en honor a Saturn, el déu de l'agricultura, que marcaven el final del període de collites i donaven pas a l'hivern. Durant aquestes dates, es paralizzaven les activitats laborals, es decoraven els espais amb verd (com el grèvol i l'heura), i es practicava l'intercanvi de regals.

El 25 de desembre també coincidia amb la celebració del **Natalis Solis Invicti** (el Naixement del Sol Invicte), una festa que simbolitzava la victòria de la llum sobre la foscor, ja que el solstici d'hivern marca el dia més curt de l'any i el començament de l'allargament de les hores de llum solar. Amb la cristianització de l'Imperi Romà, l'església va adoptar aquesta data per commemorar el naixement de Jesús, associant-lo a la idea de "llum del món".

A Catalunya, Nadal és una festivitat plena de simbolisme, molt vinculada a la llar i a les tradicions familiars. Joan Amades descriu una sèrie de costums que encara avui tenen una gran vigència:

El tió és una de les tradicions nadalencques més característiques de Catalunya i té els seus orígens en cultes agraris pagans: representa la terra, que ha de proporcionar aliments i calor durant l'hivern. Antigament, era un tronc que es cremava a la llar de foc durant els dies de Nadal per escalfar la casa i protegir-la d'esperits malignes. Amb el pas dels segles, aquesta tradició es transformà en el costum del tió que caga regals. A partir de la vigília de Nadal, els nens el "l'alimenten" tapant-lo amb una manta. El dia 24 o el 25 de desembre, el colpegen amb bastons mentre canten una cançó, que varia lleugerament segons l'indret. Posteriorment, aixequen la manta i recullen dolços, petites joguines i altres detalls senzills, mantenint l'esperit d'una festa propera i familiar.

La tradició dels pessebres es va introduir a Catalunya durant l'edat mitjana a través dels franciscans. Representen el naixement de Jesús i són molt més que una simple decoració: constitueixen un reflex del món rural català.



**FELICITEM-NOS
I COMPARTIM
EL NADAL
AMB TOTHOM**
Celobert



Els pessebres catalans es caracteritzen per incloure figures típiques, com els pastors, els reis d'Orient, l'àngel anunciador i, per descomptat, el caganer, un personatge icònic que afegeix un toc d'humor i humanitat. El caganer, situat en un racó del pessebre, simbolitza la fertilitat de la terra i la necessitat de retornar a la natura el que ens proporciona.

Els pastorets són una representació teatral popular que narra l'anunci del naixement de Jesús als pastors, la seva lluita contra el dimoni i l'adoració al nen Jesús. Segons Amades, aquestes obres van néixer com una manera d'ensenyar el relat bíblic a la població rural, sovint analfabeta, i es van consolidar com una tradició durant el Barroc. Les versions més modernes han mantingut l'essència tradicional, però també hi han incorporat elements còmics i satírics que connecten amb el públic actual. Aquí a Blanes tenim l'obra de Pere Puig i Llença, que data del 1929 i que cada any es representa per aquestes dates.

El menjar ocupa un lloc central en la celebració del Nadal català: els àpats tradicionals són una expressió de l'abundància i la unió familiar.

La nit de Nadal, moltes famílies es reunien després de la **Missa del Gall** per compartir un sopar senzill però significatiu. En algunes zones, es feia servir el foc del tió per escalfar les viandes.

El dinar de Nadal inclou plats emblemàtics com l'escudella i carn d'olla, considerada un dels plats més antics i simbòlics de la cuina catalana. Els torrons i neules, acompanyats de cava, posen el punt dolç i festiu al dinar: aquestes llepolies, especialment els torrons, simbolitzen la prosperitat.

La nit del 24 de desembre culmina amb la Missa del Gall, que celebra el naixement de Jesús a mitjanit. Amades explica que aquesta cerimònia tenia un caràcter molt especial a les zones rurals, on les esglésies s'omplien

de llum i es cantaven nades tradicionals. Una de les nades més populars a Catalunya és *El cant dels ocells*, que Pau Casals va internacionalitzar.

El Nadal català no seria el mateix sense les **Nadales**, cançons populars que celebren el naixement de Jesús amb melodies i lletres plenes d'alegria. Són destacables cançons com el Fum, fum, fum o El desembre congelat, que sovint es cantaven en família o en grups pels carrers.

Segons Amades, el Nadal no només celebra el naixement de Crist, sinó també la renovació cíclica del temps. La llum juga un paper clau en aquesta festivitat, com es pot veure en les espelmes del pessebre, el foc del tió i fins i tot els llums que decoren els carrers. En un món rural dominat per la foscor de l'hivern, aquestes tradicions ajudaven a mantenir viva l'esperança fins a la primavera.

Cal recordar que a Catalunya i a les Balears (al País Valencià es celebrava també, però actualment, no) també celebrem el dia després de Nadal, **Sant Esteve**, i que data des de l'Imperi Carolingi al segle IX, perquè tothom tingués temps de tornar a casa. Segons **Amadeu Carbó** en el llibre **Celebrem el Nadal**: "L'endemà no és que es fes festa com el dia de Nadal, sinó que senzillament necessitaven aquell temps per tornar als seus domicilis, en aquest cas a la unitat familiar, i això la tradició ens ho ha deixat molt ben enregistrat: «per Nadal cada ovella al seu corral, i per Sant Esteve cadascú a casa seva»."

Així doncs, ens preparem per celebrar unes festes que estan molt arrelades a casa nostra i que han anat incorporant diversos elements per a donar la benvinguda, en els seus orígens, al solstici d'hivern, que suposa el progressiu allargament de la llum del dia, tal i com proclamen les dites: "Per Santa Llúcia, un pas de puça" i "Per Nadal, un pas de pardal". ■

PARLEM AMB
**JOAN ANTONI
HERVÍAS**

**Regidor i síndic del pelegrí
de l'Ajuntament de Tossa**



Cada 20 i 21 de gener Tossa de Mar celebra el Vot del Poble, una pelegrinació d'anada i tornada a Santa Coloma de Farners per agrair a Sant Sebastià que el poble quedés deslliurat de la pesta negra ara fa més de 600 anys. El punt àlgid d'aquesta tradició és, sens dubte, els dies 20 i 21 de gener, però molt abans el poble, l'Ajuntament i la parròquia ja comencen els preparatius amb l'objectiu de complir, un any més, amb la tradició que ha anat passant de generació en generació de tossencs.

• PATRIMONI •

El paper de síndic és importantíssim en el desenvolupament d'aquesta tradició, ja que és l'encarregat de vetllar pel compliment del vot i dels preparatius per la pelegrinació.

QUIN IMPACTE TÉ, ARA COM ARA, LA TRADICIÓ DEL PELEGRÍ DE TOSSA?

Avui Tossa continua vivint amb la mateixa fal·lera que sempre la tradició del Pelegrí. Ara, però amb un canvi important que va lligat a les transformacions que viu la nostra societat. Des de fa força anys el Vot del Poble s'està complint més pel fet de ser una tradició que no pas tant amb el vessant estrictament religiós de donar gràcies a Sant Sebastià per alliberar al poble de Tossa de la pesta negra. Aquest canvi es pot notar parlant amb la gent i comparant les respostes que et donen ara i les que et donaven fa uns anys. Fa 40 anys la gent parlava de fer el Vot, sobretot, per agrair a Sant Sebastià la cura que va tenir cap al poble, ara la gent, majoritàriament, respon que fa el pelegrí per complir el vot, per complir allò que ha anat passant de generació en generació. Ara, bona part dels pelegrins ho fan per responsabilitat, per mantenir viva una tradició, un vot, que tots els tossencs portem molt a dins nostre tot i que tots i cada un de nosaltres ho podem viure i sentir de formes molt diverses.

COM VIUEN ELS MÉS JOVES DEL POBLE LA TRADICIÓ?

A l'escola del poble es fan, des de fa molts

anys, xerrades per explicar als nens i nenes de les diferents edats la simbologia del Pelegrí, els orígens de la tradició. Aquestes xerrades les acostumen a fer persones molt implicades, com ara homes que han estat Pare Pelegrí o els obrers de Sant Sebastià. Aquesta acció és molt important, perquè només acostant la tradició als més joves podrem dir, amb garanties, que una de les tradicions més antigues del país té futur. A més, aquí hi juga un altre element. Hi ha nens, de pares i mares que no han nascut al poble, que el primer que saben sobre el Pelegrí és el que els diuen a l'escola. Que els nens estiguin al cas d'això, farà també que els nous tossencs, que no ho han viscut des de petits, es puguin sentir abraçats pel pelegrinatge.

QUEDEN MENYS DE DOS MESOS PEL DIA DE SANT SEBASTIÀ. QUINS SÓN ELS PREPARATIUS QUE ES FAN AL POBLE ABANS DEL DIA 20 DE GENER?

Se'n fan moltíssims de preparatius, per sort, però hi ha moltíssima gent que ajuda. Per exemple, es revisen els camins per comprovar que estiguin correctes, es parla amb els diferents Ajuntaments implicats per poder resoldre qualsevol imprevist, es coordina la seguretat de la peregrinació amb els cossos

de seguretat i es gestiona amb les diferents masies on els pelegrins paren el dia de la tornada perquè ho tinguin tot en ordre. A més, des de les obreries també posen al dia el vestit del Pare Pelegrí, la imatge del Sant i les esglésies i capelles implicades en la tradició. La Coral Tossenca també participa en la missa del dia 20, amb les seves veus, fan emocionar a tots els assistents i acompanyen, amb la sensibilitat que els caracteritza, els primers compassos de la jornada de Sant Sebastià. En aquests preparatius i juga un paper clau el Servei del Pelegrí, un grup de voluntaris, alguns de fet han estat Pare Pelegrí, que ajuden a tenir-ho tot a punt per als dies 20 i 21 de gener i que, durant el camí, fan una tasca de suport i sensibilització que, tenint en compte el gran nombre de gent que cada any ens acompanya, és vital.

QUINES FUNCIONS TÉ EL SÍNDIC EN AQUESTA TRADICIÓ?

El síndic és cap dalt en la tradició. Per mi és un honor enorme ser-ho. El síndic, que sempre és un regidor de l'Ajuntament, és la persona que fa saber a l'interessat que li tocarà ser Pare Pelegrí (els interessats s'anoten, normalment quan són nens, en una llista a la qual només pot tenir-hi accés el rector del poble). A més, el síndic és l'encarregat el dia 21 a la Capella del Socors, enmig d'un ambient marcat per l'emoció després de dos dies caminant, anunciar que el poble, un any més, ha complert el Vot. En resum, les funcions del síndic es redueixen en què tot, abans i després del pelegrinatge, estigui a punt i en ordre.

QUIN PAPER HI JUGA L'ESGLÉSIA EN LA TRADICIÓ?

Tot i que s'han desbordat els límits religiosos, no s'ha de perdre de vista que els orígens i molt bona part de la tradició no s'entén sense el caràcter religiós de la festivitat. La promesa es va fer en una església, per tant, no hi ha discussió sobre la importància de la religió en aquesta festivitat. Abans del

dia de Sant Sebastià se celebra una novena en honor al Sant, durant el pelegrinatge es resa el Sant Rosari i el mossèn de la parròquia és qui guarda el llistat, secret, de les persones que s'han apuntat per ser, durant el Vot del Poble, representants de Tossa.

COM FUNCIONA AQUESTA LLISTA?

Els interessats, homes i veïns de Tossa, s'han d'apuntar en una llista secreta que guarda el responsable de la parròquia. A partir d'aquest llistat, per ordre cronològic, cada any un dels interessats, si ho accepta quan li comuniquen, esdevé, sense dir-ho a ningú, l'escollit. No és fins al dia 20 que es revela la seva identitat. Al poble es fan llumenetes i fins i tot apostes per intentar esbrinar qui serà el Pare Pelegrí.

QUAN LI COMUNICARÀ AL PELEGRÍ D'AQUEST ANY QUE LI TOCA A ELL?

Doncs tal com diu la tradició, pels vols de Nadal. He de buscar un moment i un lloc discret perquè ningú descobreixi abans d'hora qui és l'afortunat.

QUIN FUTUR PREVEUS PER AQUESTA TRADICIÓ?

Hi haurà canvis, segur, però seran petits. Tossa és un poble de tradició i sabem mantenir-les. Però el tema del futur, en aquesta festivitat, no corre perill, t'ho asseguro. Una dada que m'ajuda a reforçar aquest argument: el capellà diu que hi ha 80 persones apuntades per ser Pare Pelegrí. Si no ho hem deixat perdre en 600 anys, no ho deixarem perdre ara.

QUÈ DIRIES A ALGÚ QUE NO ÉS DE TOSSA I VOL FER LA PELEGRINACIÓ PER PRIMERA VEGADA?

Tossa ha estat, és i serà un poble d'acollida. El més important que s'ha de saber és que el Pelegrí no és una excursió, ni romeria ni caminada popular. S'ha de venir amb respecte i amb silenci respectant tot allò que marca la tradició. És un acte religiós, de fe, i s'ha de venir amb aquest esperit. ■

COS ESVELT TOSSA

Et desitja bon Nadal i bones festes





ELS VESCOMTES DE GIRONA - CABRERA, la creació d'un gran domini feudal



La unió matrimonial entre la vescomtessa de Girona, Ermessenda de Montsoriu i Guerau de Cabrera, a l'any 1033, crearà l'embrió d'una de les grans nissagues de la història medieval del nostre país, els Cabrera. A partir del nucli original del seu domini, el terme del castell de Montsoriu, amb el pas de les generacions i al llarg de prop de 500 anys aniran ampliant dominis i adquirint nous territoris a les actuals comarques de la Selva, Osona, Vallès Oriental i el Maresme.

Ermessenda i Guerau, impulsors de la construcció del monestir benedictí de Breda, aniran estructurant i consolidant el nucli original que amb el pas del temps es convertirà en el gran vescomtat de Cabrera.

El casament del seu fill Ponç I amb Letgarda de Tost, filla d'Arnau Mir de Tost, farà que els vescomtes de Girona afegeixin als seus dominis les terres del vescomtat d'Ager en la figura del seu hereu Guerau II. El net d'aquest, Guerau III, a mitjans del segle XII, serà el primer que s'intitularà com a vescomte de Cabrera i no *de Girona*.

Durant quatre generacions, el vescomtat d'Àger i el de Cabrera van de la ma, fins a la mort de Guerau IV, l'any 1229. Aquest havia esdevingut també comte d'Urgell i va deixar en testament una herència dividida. Al primer fill li va donar el comtat d'Urgell i el vescomtat d'Àger, i al segon, el vescomtat de Cabrera; a partir d'aquest moment els camins dels dos títols se separen.

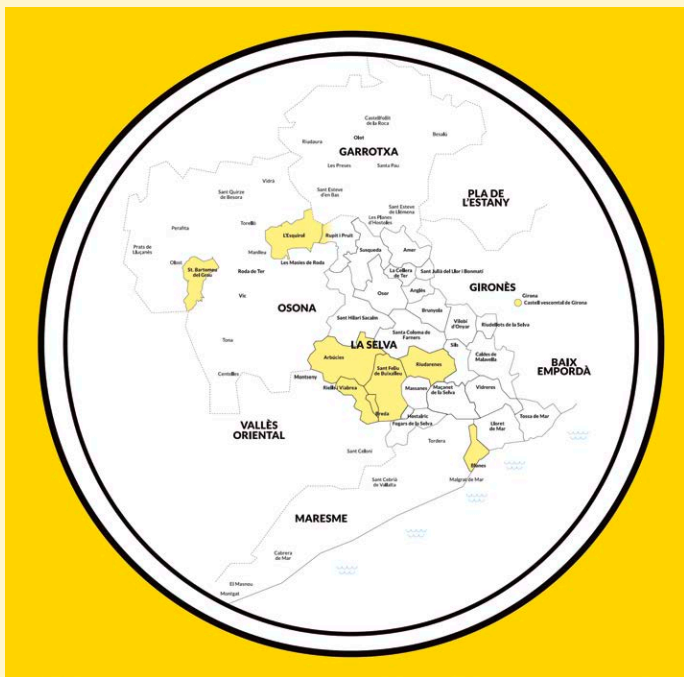
L'any 1278 Guerau VI de Cabrera mort sense descendència masculina. Davant d'aquesta situació, la seva única filla, anomenada Marquesa, agafa les regnes del vescomtat en assolir la majoria d'edat. Protagonista d'una vida molt intensa i d'uns fets històrics cabdals, el seu enllaç matrimonial amb el comte d'Empúries, Ponç Hugh IV la convertirà en un dels personatges centrals del país, durant prop de 50 anys. El 1327 Marquesa de Cabrera atorga un important privilegi als habitants d'Hostalric tot establint la creació de la seva universitat (comunitat veïnal amb personalitat jurídi-

ca). Aquest fet esdevé un impuls decisiu cap a la capitalitat administrativa del vescomtat per part d'Hostalric.

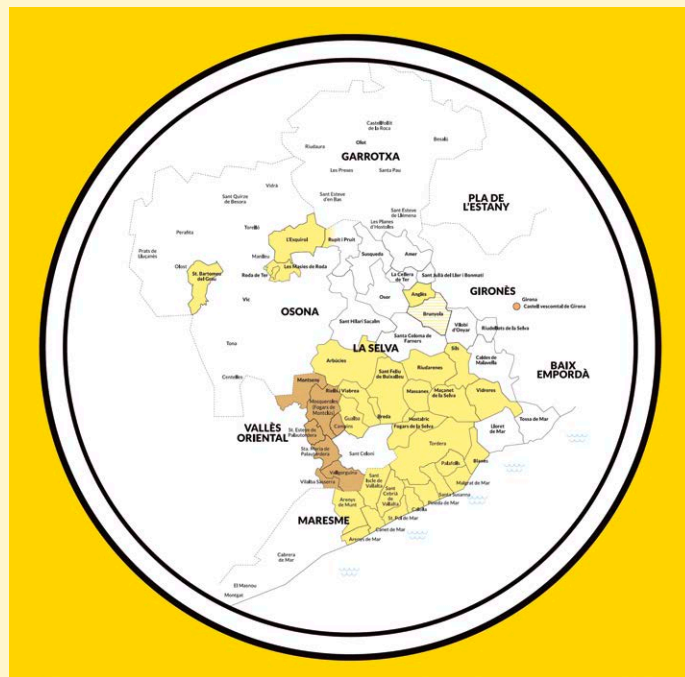
Al segle XIV, el casal de Barcelona ha consolidat el seu poder davant la resta de famílies nobiliàries dels comtats catalans i el rei Pere el Cerimoniós porta a terme una política de control rigorós dels territoris que senyoreja i d'expansió marítima Mediterrània enllà. En tots aquests afers compta amb un conseller principal de provada fidelitat, durant gairebé 20 anys: Bernat II de Cabrera. El vescomte participa activament en batalles terrestres i navals on assoleix notables victòries, esdevé almirall de la flota catalana, porta a terme accions d'alta política al costat del rei... Gràcies al suport dels Cabrera, el rei atorga a Bernat III, fill de Bernat II, el títol de comte d'Osona, als dominis del vescomtat incorpora la ciutat de Vic i altres territoris a Osona. En aquests moments el vescomtat de Cabrera abastava aproximadament uns 1.500 km²: bona part de l'actual Comarca de la Selva, l'Alt Maresme, l'extrem est del Vallès Oriental, el Cabrerès a Osona i la vall d'en Bas a la Garrotxa. La gran senyoria feudal a mig camí de Barcelona i Girona, on es calcula que hi vivien unes 20.000 persones.

El poder és molt volàtil i en un autèntic gir de guió, propi de *Joc de Trons*, pocs anys després Bernat II cau en desgràcia: és acusat de traïció a la corona, sotmès a un procés judicial i decapitat a l'any 1364.

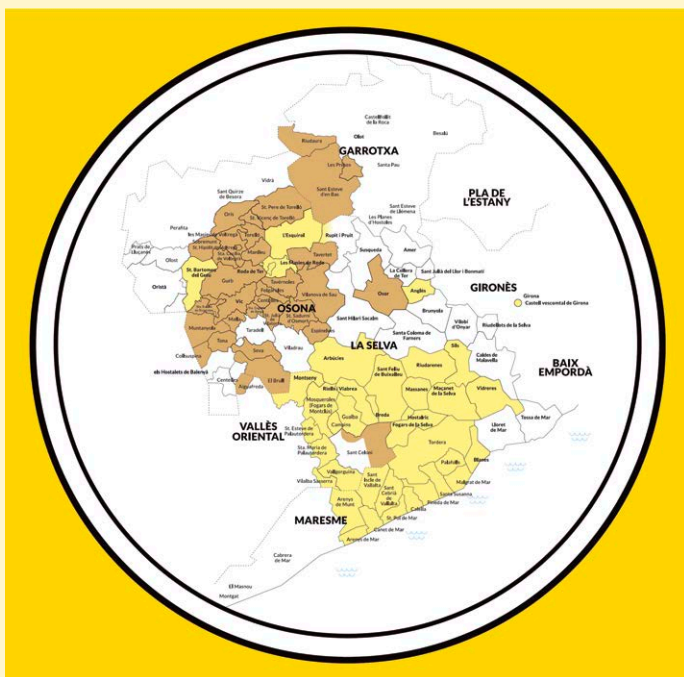
Després de la mort de Bernat II, la seva dona, Timbor de Fenollet, el seu fill Bernat III i la dona d'aquest, Margarida de Foix, es revoltaren contra el rei i es feren forts a Montsoriu, el gran castell que Bernat II havia reformat de dalt a baix, a mitjans del segle XIV. El rei Pere III hi va enviar 1.200 homes que, durant un any i mig, van intentar abatre les seves defenses, sense èxit. Finalment, gràcies a les habilitats diplomàtiques de Timbor, l'any 1373 Pere el Cerimoniós restitueix els drets i possessions (sense el comtat d'Osona) a Bernat IV de Cabrera, el net de Bernat II.



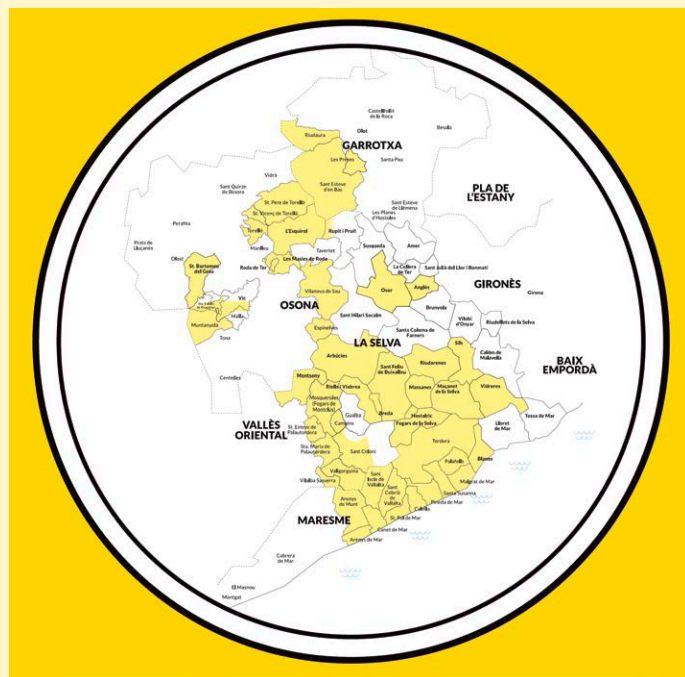
s. XI



s. XIII



s. XIV



s. XV

Bernat IV de Cabrera recupera el paper central de la nissaga al tauler de la corona catalana. Impulsarà la construcció del castell-palau de Blanes com a centre de poder dels nous temps. El mar i el comerç prenen més protagonisme i impulsen el desenvolupament d'aquesta vila i el seu port. Sota el seu govern s'incorporaran nous dominis territorials al vescomtat. Amb la seva ajuda, l'infant Martí l'Humà recupera el control de l'illa de Sicília per a la corona catalana i en agraïment se li concedeix el títol d'almirall de Sicília i obté el comtat de Mòdica a perpetuitat. I així, amb el renaixement de l'esplendor de la nissaga s'inicia també el camí cap a un nou canvi històric d'importància assenyalada: la fi dels temps plenament feudals i l'arribada de l'època moderna.

Un personatge que es troba al servei dels vescomtes de Cabrera és un bon paradigma d'aquest canvi i de les múltiples facetes dels homes i dones de l'incipient renaixement europeu: Jaume Ferrer de Blanes (1445? – 1529). Ferrer ocupa els càrrecs de clavari, lloctinent general i recaptador general dels vescomtats de Cabrera i Bas. I, com a cosmògraf, cartògraf i navegant, manté correspondència amb Cristòfol Colom i assessora els Reis Catòlics durant les disquisicions sobre la divisió territorial del tractat de Tordesillas. Així doncs, veiem que l'empremta del vescomtat de Cabrera i els seus habitants s'eixampla cada cop més fora dels comtats catalans. Però també a dins: l'abat Miquel Samsó del monestir de Sant Salvador de Breda arriba a os-

tentar el càrrec de president de la Generalitat de l'any 1470 al 1473. Tot i els canvis, alguns personatges dels diversos àmbits de poder del vescomtat continuen movent-se per les més altes esferes de la política.

L'any 1480, Anna I de Cabrera (vescomtessa de Cabrera i de Bas, comtessa d'Osona i Mòdica, baronessa de Montclús i de Càccamo i Alcamo— segueix la voluntat del rei Ferran el Catòlic i es casa amb Fadrique Enríquez, almirall de Castella i cosí del monarca. No tenen descendència, i el rei insta Anna I a traspasar els seus béns al nebot del seu marit, malgrat que estava establert que el vescomtat havia de restar sempre en mans dels Cabrera. Amb la seva mort a l'any 1526, la nissaga dels Cabrera s'estroneja. Finalment, entre el 1566 i el 1574, el comte d'Aitona, Francesc de Mont-

cada, compra tots els territoris catalans de l'antic vescomtat pagant un preu de 273.000 lliures. Finalment el títol senyorial, per entroncament matrimonial, va a parar dels Montcada a la casa dels Fernández de Córdoba (ducs de Medinaceli). El vescomtat de Cabrera desapareix al segle XIX quan s'extingeixen les jurisdiccions senyorials.

Tota aquesta apassionant història ens ha deixat un extraordinari llegat representat pel símbol heràldic dels Cabrera, la cabra negra sobre fons d'or, que perviu en nombrosos escuts municipals. Anirem descobrint nombrosos elements del patrimoni material i immaterial que foren impulsats o gestionats en temps dels Cabrera i que han arribat fins als nostres dies. ■



BONES FESTES I FELIÇ ANY NOU



Consell Comarcal
de la Selva

larutadelscabrera.cat



Enganxats als llibres!



Llibreria Ça Trencada

C/Roig i Jalpí, 10,
17300 Blanes Tel. 972 35 51 67

Josep Maria Guinart
Professor de Música



A Blanes tenim un músic (frase gamarus-sa, amb els que hi arriba a haver!). Bé, vull dir que a Blanes tenim un músic amb disc nou sota el braç. Sota el nom de **Cat Klezmer Trio** hi ha el clarinetista (i tenora) Xavi Pendón (n. 1989) que va començar a l'Escola de Música del Col·legi Santa Maria i va acabar el grau superior dels seus estudis a l'ESMUC, i, amb ell, Xavi Torras (Barcelona, 1968) a la guitarra i Joni Aldunate (Osorno, Xile, 1985) al contrabaix. Si no, no seria un trio.

Perquè es diuen Cat Klezmer Trio? Com podem deduir això de Cat ve de Catalunya, Trio està més que clar, i Klezmer? Per qui no ho sàpiga la música klezmer (terme jiddisch) és un gènere de música jueva asquenazita que té el seu origen en l'Europa Central i l'Europa de l'Est, amb influència de la música tradicional romanesa sobretot. Els instruments que més s'hi utilitzen són el violí (com podem veure en algun quadre de Marc Chagall) i el clarinet (que evocuen la veu humana, sobretot en el riure i el plorar) com a solistes principals, i el contrabaix o la tuba, l'acordió, algun instrument de percussió, el címbalom hongarès o algun altre de similar (o en el seu lloc algun de corda pinçada com el bouzouki o el cobza o el domra, la guitarra... o el banjo). I la trompeta i el trombó...

Els músics que interpreten aquest tipus de música s'anomenen *klezmorim*.

I la música, que fa servir escales modals que li donen un aire característic, és una contraposició de temes melancòlics amb d'altres tremendament animats (algú recorda, per

exemple la magnífica dansa de l'ampolla de la pel·lícula *Fiddle on the Roof?*). I la improvisació, de caràcter virtuosístic, n'és un altre dels elements propis.

Arribats aquí diguem que els nostres *klezmorim*, que a Blanes hem tingut ja tres ocasions de veure en directe (Música a l'Esperança, 2022, Casa del Poble, 2023 i Blanes Talent Fest, 2024), després de tres anys d'actuar en directe una cinquantena de vegades (fins i tot a París!), el passat setembre van publicar el seu primer disc.

L'obren amb un tema d'allò més tradicional: *Papirosn* (cigarretes), que comença malencionós i va accelerant. D'allò més típic.

I a continuació ve una versió superlativa de *Somni*, la famosa sardana de Manel Sederra i Puigferrer, on les tres corxeres sardaneres (el "tots som pops") són substituïdes per un acompanyament de temps i contratemps.

I a partir d'aquí es van barrejant temes clàssics del klezmer com *Sherele*, *Freilach Ora*, *Sammy's Freilach* (freilach vol dir alegre) o la cançó d'amor *Tumbalalaika* (amb una melodia que recorda molt molt el famós vals Sobre les ones que el compositor mexicà Juventino Rosas va escriure el 1885) amb temes clàssics catalans: *Les nenes maques* (amb interessants variacions), *El cant dels ocells* (amb clares influències llatines) i les sardanes *Per tu ploro*, de Pep Ventura i *La Santa Espina*, d'Enric Morera. Tot amb uns arranjaments propis del grup, que si bé no sorprenen als temes de la tradició klezmer són una autèntica troballa en aplicar les característiques de les músiques jueves

a temes tan nostrats. I una peça d'autoria pròpia: Blues for Giora (en Giora Feidman és un famós clarinetista argentí dedicat al klezmer).

Tots tres instrumentistes s'hi llueixen, tot i que **qui s'emporta la palma és el solista blanenc amb el seu clarinet** capaç no només d'interpretar passatges ben dolços sinó també de fer milers de notes a tota velocitat. Virtuositisme i inventiva en estat pur.

Una pega: A l'estoig del CD (LAB00924, de Lalaweb) hi trobo a faltar uns crèdits més detallats...

Ah! Si no en teniu prou (o no us acaba de fer el pes) en Xavi Pendón també està a la prestigiosa i plurinacional **Barcelona Gipsy Balkan Orchestra**, que per cert, també té disc nou (el setè) i és líder de **Biflats**, la (més o menys) cobla desmadrada on hi ha més de mitja dotzena de músics també blanencs i que té dos discos publicats (de 2017 i 2019).

Tant els uns com els altres els podeu escoltar a Spotify i també en trobareu cançons a YouTube, però què millor que tenir el CD físic? **Qui tingui pressa, si no es pot esperar a Reis, té un bon regal per Nadal.** ■

Dimecres 1 de gener de 2025
a les 17.30 h al Cinema Montserrat

25^è Concert de Cap d'Any 2025
Tossa de Mar
Diada del Soci

Cobla-Orquestra

LA PRINCIPAL DE LA BISBAL

(Cobla Oficial de la Generalitat de Catalunya)

Presentació del CD
"Sardanes de Lluís Carretero"
vol.2



ENTRADA Socis: per invitació / No socis: donatiu 10€

17.30 h Projeccions:
"Pelegrins 1979 i 1980"
"25 anys de concert"

18.00 h Inici del **Concert**

Organitza i patrocina:



Amb el suport de:



Col·labora:

Celobert

- OFTALMOLOGIA GENERAL
- CIRURGIA OFTALMOLÒGICA
- LÀSER OCULAR
- LENTS DE CONTACTE
- REVISIÓ DE CARNETS DE CONDUIR, ARMES I NAVEGACIÓ
- CONCERT AMB LES PRINCIPALS MÚTUES



institut
oftalmològic
FELIP



C. ANSELM CLAVÉ, 86 • 17300 BLANES • TEL. 972 35 04 77

CARLES VERGÉS (1941-2024) VIATGE DE LA FÀBRICA A L'ART A TRAVÉS DE LES PARAULES DEL SEU FILL LLUIS VERGÉS

Un material. El llençol
Un color. Tots els grisos
Un sentiment: el desig, desig de copsar

Marina Garcia i Carbonell
Historiadora de l'art

Carles Verges va saber aplicar la destresa apresada de ben jove com a dissenyador i dibuixant de **catifes i tapissos** de la reconeguda fàbrica **Aymat** de Sant Cugat del Vallés en la seva faceta d'artista. Des dels tretze anys fins als vint-i-vuit la indústria tèxtil va esdevenir la seva escola i taller d'experimentació. Tot el bagatge obtingut li va servir per a dedicar-se des de llavors al món artístic i del disseny. Partint del dibuix, sempre present en el seu corpus artístic, va explorar altres tècniques com la pintura, el gravat i l'experimentació amb objectes i volums. La seva obra s'exposa a museus del territori català com el MNAC, el Museu de Cadaqués i al Fons d'Art de Sant Cugat del Vallés, a Itàlia a la Pinacoteca Civica Pieve Di Cento. Entre els nombrosos premis que se li van otorgar en vida destaquen el del **XX Concurs Internacional de Dibuix Ynglada Guillot (1978)** i el del **Grand Prix Rembrandt Chateau de Beauregard (2013)**.

Amb motiu del traspàs de Carles Vergés, el gener d'enguany, des de la revista Celobert vam tenir l'oportunitat de conversar amb el seu fill Lluís Vergés que ens va glosar diversos aspectes sobre la vida i obra de l'artista. Paraules transmeses amb estima que plasmem ara en les pàgines d'aquesta revista **en homenatge** a la seva persona.

INFLUÈNCIES I PRIMERES INCURSIONS EN EL MÓN ARTÍSTIC

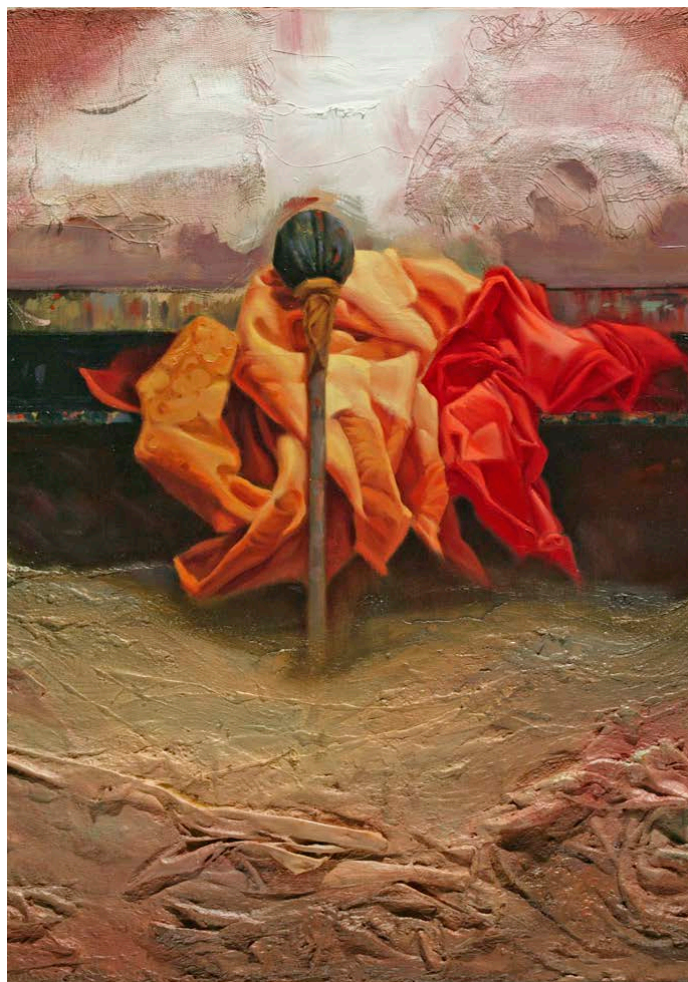
Podem considerar que l'aprenentatge i les bases de l'art de Vergés es troben en la indústria tèxtil. És una marca que d'alguna manera el persegueix durant la seva trajectòria artística.

De petit destacava per la seva habilitat com a dibuixant, sempre estava enganxat al llapis i pintava per tot arreu (parets incloses). A Sant Cugat, l'empresa de catifes i tapissos

Aymat feien cerca a l'escola de joves amb possibilitats per agafar-los com aprenents. Allà va començar de ben jove a treballar com a dibuixant, desenvolupar tècnica i viure del que li agradava. Sempre ha tingut una vinculació amb el disseny tèxtil i en alguns casos potser el va influir, però en l'àmbit artístic sempre va mantenir un discurs molt personal.



Carles Vergés a l'estudi



Quadre taller

ENTRE EL REALISME I L'EXPERIMENTACIÓ

És difícil definir els estils que va explorar el meu pare. Va tractar el realisme en un moment on, en l'entorn més avantguardista no estava ben vist tot i que, com més endavant es va veure, era un prejudici una mica reaccionari.

Tècnicament, era un excel·lent dibuixant però el discurs conceptual anava molt més

enllà de la tècnica: ironia, surrealisme, dadaisme però sobretot molta poesia visual i un retrat de la quotidianitat molt oníric. Podia anar del realisme a l'abstracció sense perdre un estil i tècnica molt personal. Durant la seva vida el pare va treballar disciplines artístiques: dibuix, aquarel·la, oli, gravat... però sempre es va sentir més còmode amb el dibuix.

ENTORN I INSPIRACIÓ

Quasi sempre hi havia un vincle més o menys directe amb la seva / la nostra realitat. Els llocs on vàrem viure i les experiències vitals. Però alguns dels temes que han estat sempre presents són la sensualitat, el sexe i la mort. Sensualitat femenina, però també una visió sensual de tot el que l'envoltava, la natura, les formes, la llum, les ombres, les textures, les arrugues, els detalls. I el sexe i la mort com a expressió omnipresent del cicle de la vida.

Era molt eclèctic. Admirava Tàpies i Miró, els va conèixer i va treballar per a ells a la

casa Aymat. Els tenia com a artistes autèntics i honestos.

En concret, Tàpies del qual valorava molt el seu discurs matèric i "arte povera". Però també els clàssics per la seva tècnica com Velázquez, Degàs, els grans del gravat com Rembrandt, o pintors més contemporanis com Lucian Freud. També sintonitzava molt amb el pintor i escultor Antoñito López i, suposo, com molts de la seva època el cinema va ser una gran influència: Fellini!



Recolliment



Eròtica

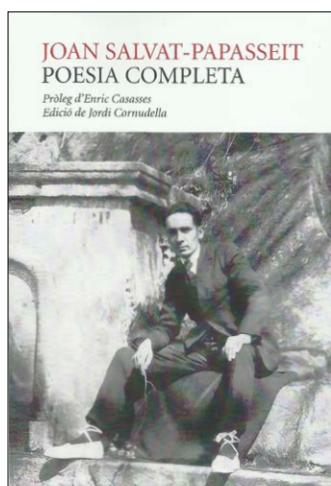
MESTRE I ARTISTA GENERÓS

Un gran mestre en molts sentits, li agradava ensenyar i transmetre el seu coneixement de manera generosa. També creava de forma natural un ambient propici i es generaven vincles amb els alumnes que anaven més enllà. Va mantenir amistat i col·laboració amb molts d'ells fins al final.

M'agrada definir el meu pare com aventurer en el sentit de què es va anar obrint camí en l'art i en la vida assumint riscos de manera valenta i confiada.

Conjuntament amb la Marilen, parella, còmplice i també protagonista d'aquesta aventura vàrem viure moltes experiències vitals que sempre es van veure d'una manera o altra reflectides en la seva obra.

Era un gran amant de la llibertat, la pròpia i la dels altres. L'optimisme, una certa ingenuïtat i molta generositat i coherència varen ser característiques de la seva personalitat que el van fer avançar contínuament fins a l'últim dia. Ens varen quedar moltes coses per fer, sempre tenia idees i projectes... el trobarem molt a faltar.



Poesia Completa
Joan Salvat-Papasseit
Edicions 62
202 pàgines
PVP 19,85 €

Joan Salvat-Papasseit, el poeta que es mou sol entre les multituds

Anna Perera Roura
Filòloga

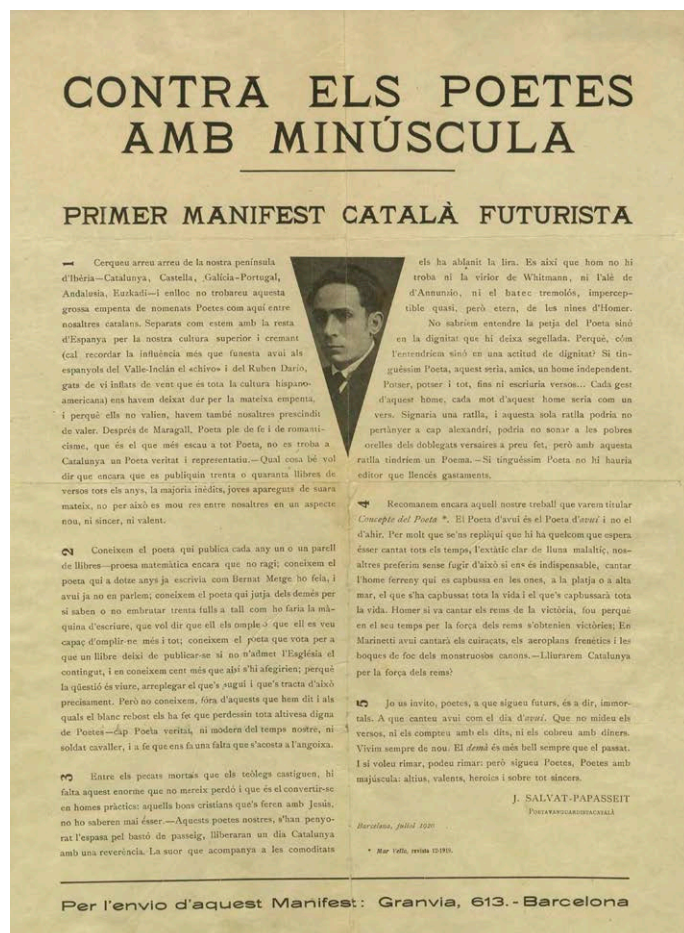
Enguany s'ha commemorat el centenari de la mort de Joan Salvat-Papasseit (Barcelona, 1894 – 1924). Malgrat que va morir amb 30 anys, el poeta va tenir una vida molt intensa. La seva infantesa va estar marcada per la mort del pare, fet que el va portar a treballar des de ben jove en tota mena de feines. La convulsió social que es vivia a Barcelona quan Salvat-Papasseit era un adolescent va fer que s'interessés per qüestions polítiques. Així, es va afiliar a l'Ateneu Enciclopèdic Popular, una entitat de socialització per a classes obreres, on Salvat-Papasseit va descobrir el gust per la lectura i va iniciar la seva formació autodidacta.

El 1914 Salvat-Papasseit va començar a publicar articles de caire revolucionari, escrits en castellà sota el pseudònim de Gorkiano —en referència a l'escriptor i activista Màxim Gorki—, bona part dels quals després va recollir als llibres *Glosas de un socialista* (1916) i *Humo de fábrica* (1918). A partir de 1916, però, Salvat-Papasseit va començar a publicar alguns articles en català, signats ja amb el seu nom i cognoms. Des de llavors, l'autor es va anar acostant cada vegada més a la literatura catalana, i un dels seus referents era Eugeni d'Ors. Malgrat les diferències estètiques i ideològiques, la situació de precarietat en què vivia Salvat-Papasseit va fer que d'Ors recomanés a l'empresari Santiago Segura la contractació de l'escriptor. Així, Salvat-Papasseit va entrar a treballar a les Galeries Laietanes. Aquesta feina li va donar certa estabilitat econòmica i també li va permetre entrar en contacte amb les figures més rellevants de la cultura catalana del moment.

En aquella mateixa època Salvat-Papasseit va conèixer els pintors Joaquim Torres-García i Rafael Barradas, que el van introduir a l'Avantguardisme, un corrent estètic que el va captivar perquè encaixava de ple amb el seu esperit inconformista i renovador. De fet, el març de 1917 Salvat-Papasseit va iniciar la revista *Un enemic del Poble*, que permet

resseguir la seva progressiva vinculació a les avantguardes. Tots dos pintors, però sobretot Torres-García, van col·laborar a *Un enemic del Poble*, i la seva amistat es va evidenciar en

Manifest “Contra els poetes amb minúscula.
Primer manifest català futurista” (1920)





Retrat de Salvat-Papasseit
per Rafel Barradas

l'edició de *Poemes en ondes hertzianes* (1919), el primer llibre de poemes de Salvat-Papasseit, que incloïa un retrat del poeta obra de Barradas i diversos dibuixos de Torres-García.

La poesia va marcar la trajectòria de Salvat-Papasseit. Malgrat que ja havia publicat algunes composicions en diverses revistes, a partir de *Poemes en ondes hertzianes* Salvat-Papasseit es va centrar en l'escriptura poètica i en la reivindicació d'una determinada concepció de la figura del poeta. Entre el primer i el segon llibre de versos, *L'irradiador del Port i les gavines* (1921), Salvat-Papasseit va donar a conèixer alguns manifestos en què exposa quina era la seva idea de poesia, la importància d'aquest gènere literari, la funció que havia d'acomplir i els atributs que havien de tenir els bons poetes. Es tracta de *Concepte de poeta*, publicat el desembre de 1919 a la revista *Mar Vella*, i *Contra els poetes amb minúscula. Primer manifest català futurista*, de juliol de 1920.

“Jo us invito, poetes, a que sigueu futurs, és a dir, immortals. A que canteu avui com el dia d'avui. Que no mideu els versos, ni els compteu amb els dits, ni els cobreu amb diners. Vivim sempre de nou. El demà és més bell sempre que el passat. I si voleu rimar, podeu rimar: però sigueu Poetes, Poetes amb majúscula: altius, valents, heroics i sobretot sincers.”

Si a aquests hi sumem altres textos en prosa de Salvat-Papasseit, com els «Mots-propis» apareguts a *Un enemic del Poble* o el manifest «Soc jo que parlo als joves», per exemple, ens adonarem que la vida i la poesia, en el cas de Salvat-Papasseit, formaven un tot orgànic:

La poesia de Salvat-Papasseit és una Poesia amb majúscula, certament. Si bé les avantguardes són molt presents al primer llibre, sobretot, i també al segon, en els següents —*Les conspiracions* (1922), *La gesta dels estels* (1922), *La rosa als llavis* (1923) i *Óssa menor* (1925)— aquesta estètica es combina amb formes de la lírica més tradicional i de caire popular. Però hi ha un altre element que destaca de l'obra de Salvat-Papasseit per sobre dels altres: la temàtica amorosa i eròtica, que s'inicia a *L'irradiador del Port i les gavines*, continua a *La gesta dels estels* i culmina a *La rosa als llavis*, íntegrament dedicat a aquesta experiència.

Aquest és un dels trets que fa més singular i, alhora, més subversiva la poesia de Salvat-Papasseit: l'expressió, sense eufemismes ni connotacions pejoratives, sinó amb un vitalisme exultant, de totes les facetes de l'amor, posant especial atenció al cos i als sentits. Això ens ofereix la possibilitat, als lectors del segle XXI, de continuar gaudint d'una poesia exuberant que ha sabut cantar, gràcies a la llibertat creativa que proposaven les avantguardes, una de les experiències més universals. I això, també, fa que l'obra de Salvat-Papasseit, passats 100 anys de la seva mort, continui mantenint tota la vigència. ■



Salvar Catalunya
 Xavier Torrens
 Temàtica: Actualitat i Política
 Pòrtic Edicions
 Col·lecció: P.VISIONS
 200 pàgines
 PVP 18 €

Salvar Catalunya

Dr. Gerard Pamplona , UPF

Les dinàmiques polítiques que han proliferat arreu del món occidental en els darrers anys, encapçalades per l'auge de tendències ideològiques radicals que trenquen el consens que han marcat les dues últimes dècades de *Pax Occidentalis*, han arribat a Catalunya. Parlem, principalment, de moviments vinculats a l'extrema dreta i al nacionalpopulisme i que són fruit d'un context de polarització, empobriment de les classes mitjanes, desigualtats socials i majors percentatges de migració que, en conjunt, remodelen intensament la nostra realitat quotidiana.

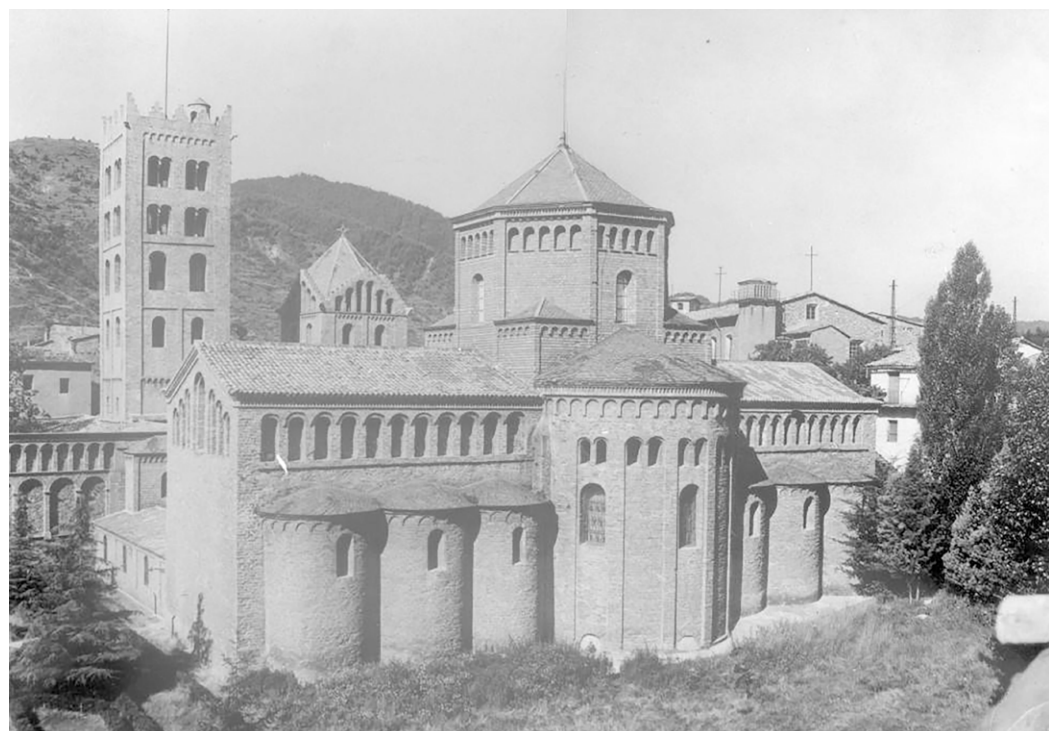
Fins a les darreres eleccions semblava que el catalanisme polític se salvava d'aquesta deriva ultra i contenia l'avenç d'aquells partits que proliferaven al marge de les institucions i els principals canals de comunicació tradicionals. Ara, però, la cosa és ben diferent. L'obra del Dr. Xavier Torrens, professor de ciència política de la UB, és una síntesi ben explicada i escrita que ens permet entendre les raons que han desembocat a la gestació i consolidació del partit d'Aliança Catalana, i com aquest fenomen ha capgirat la política catalana, en particular a l'eix sobiranista. Al mateix, ens permet extrapolar el

que es veu amb casos com Marine Le Pen, Javier Milei o Donald Trump en clau catalana, tot donant-li una dimensió global.

La història política es pot explicar des d'una visió acadèmica, amb tecnicismes que ofereixen una dimensió científica a la interacció d'individus i les seves accions. En altres ocasions, i que complementen l'anterior, certs esdeveniments s'expliquen per mer atzar, casualitat o una barreja de tot plegat. En aquest sentit, el naixement d'Aliança Catalana respon a un context local de Ripoll després de l'atemptat islamista del 17 d'agost de 2017, l'auge del nacionalpopulisme arreu del món occidental i una conversa fortuïta en un autocar direcció a una manifestació del Procés. Factors que van portar a la persona correcta, un en context idoni, a encapçalar un partit que semblava residual a un que experimentarà un creixement considerable (o meteòric, com diu l'autor, si són capaços de consolidar-se territorialment i dur a terme una major organització de partit) en els anys que venen.

Al llarg de l'obra Torrens ens dibuixa un perfil de la líder del partit, tot analitzant la seva trajectòria personal, professional i política, així

Monestir de Ripoll



com la seva personalitat. La persona darrera la imatge pública, i aquesta és una de les seves principals armes mediàtiques atesa la seva actitud natural davant el postuereig polític generalitzat actual. Factors claus per entendre l'esdevenir d'aquest espai polític, sobretot en un futur pròxim. De fet, en els partits nacionalpopulistes la figura clau en la qual s'aglutina la força i la cohesió interna és el líder, vegeu el cas de Meloni o Trump, i la sort d'Aliança dependrà significativament del que faci Orriols, com s'explica al llibre.

Però aquesta organització política no és un partit que neix del no-res, i posseeix més persones amb ambició personal i alta formació acadèmica. Entre ells el seu ideòleg i que rep especial atenció al llibre, l'historiador Jordi Aragonès, qui s'inspira en les estratègies electorals i de narrativa de Steve Bannon, artífex de la victòria de Trump en les presidencials del 2016. Si bé ens parla d'algunes de les principals personalitats del jove partit, la clau de volta és la visió del conjunt. Per això, l'autor també dedica una destacada anàlisi dels principals trets característics del partit d'Orriols, i la conclusió, entre d'altres, és que ideològicament s'ubica clarament en la mateixa discursiva que la resta de partits nacionalpopulistes. Parlem, principalment, d'un discurs que dona una importància cabdal a la islamofòbia i, més discretament en comparació amb l'anterior, a la xenofòbia.

Sigui com sigui, l'autor ens presenta el cas d'aquest partit nacionalpopulista català com una casuística que respon a dinàmiques que transcendeixen Catalunya, però que no deixa exempt de culpa als partits tradicionals del Principat. En alt grau, culpables d'haver comès errors importants en la gestió de l'educació i la memòria democràtica, sobretot pel que fa als atemptats i la deixadesa en denunciar l'islamisme radical. Per a Torrens, s'ha d'inserir en polítiques públiques efectives (particularment en l'educació), i evitar que l'argument del victimisme, produït per l'aïllament sistemàtic i estigma que s'aplica en espais com el Parlament, permetin accelerar el creixement del partit.

L'obra 'Salvar Catalunya' és una síntesi ben argumentada i pedagògica que dibuixa una imatge rigorosa que defuig dels estereotips clàssics dels partits nacionalpopulistes. Aquesta característica permet a Torrens oferir-nos una panoràmica acurada sobre com pensen els líders de la formació, qui són, d'on provenen, quins són els seus referents, quines són les metes i reptes més immediats i la raó, tot englobada en un context global i nacional, de les seves fortaleces, tant presents com futures. La capacitat d'una correcta gestió de les polítiques públiques per part dels governants diran si aquest llibre tindrà reedicions en els anys vinents o quedarà com un mer producte contextualitzat a 2024, fruit d'una casuística concreta. ■

GR GIRONÈS I RODÉS, S.L.
Scs. de J. Gironès, S.A. · Fundada el 1962

Aigua · Gas · Electricitat · Climatització · Calefacció
Plaquas solars · Domòtica · Manteniment industrial

Jaume I, 70 · 17300 Blanes · Tel. 972 330 660 · Fax: 972 351 820
info@gironesirodes.com



Clínica Veterinària RODAMÓN
Dra. Mònica Pérez Redruello

De dilluns a divendres
de 10.30 h a 18 h.
Dissabtes
de 10 h a 12 h.

C. Josep Tarradellas, 6
BLANES
Tel. 972 352 046

Gaziel
Quina mena de gent som

Pròleg de Màrius Carol

Quatre assaigs sobre Catalunya i els catalans (1938-1947)



Quina mena de gent som

Autoria: Gaziel
Editorial Dièresis
174 pàgines
PVP 19 €

QUINA MENA DE GENT SOM

Totes les regles necessiten excepcions. És per això que, a vegades, de les derrotes no se n'aprèn res. Així ho creia **Agustí Calvet** (A.K.A. Gaziel), que, més enllà d'escriure cròniques periodístiques, va dedicar una part substancial del seu temps a estudiar tant la relació dels catalans amb l'art de la desfeta, com la seva profunda incapacitat per extreure'n res de bo. D'aquest interès, reforçat per la catàstrofe del 1939, en va néixer **Quina mena de gent som**, un conjunt d'assajos rescatats per l'**Editorial Dièresis** i que miren d'escatir les causes que han convertit al nostre poble en un dels pitjors jugadors de cartes de l'Europa Occidental. La metàfora no és meva, sinó de l'autor, que, sense abraçar el victimisme característic de les nacions maltractades per la història, no té cap problema a responsabilitzar dels fracassos de Catalunya a Catalunya mateixa, pàtria on, des de la batalla de Muret, res ha anat en la direcció correcta.

El fracàs de Catalunya, sovint atribuït a la mala sort o a la perversitat dels seus enemics castellans i francesos, no és, segons Gaziel, culpa de la casualitat. Com ell mateix ens explica a **El desconhort**, darrer i més cru dels capítols del llibre, no hi ha cap poble que hagi pogut esquivar la fatalitat o "les pegues" del destí, categoria en la qual caldria incloure les morts anticipades de **Ramon Berenguer IV** (1113-1162), **Pere el Gran** (1240-1285) o **Enric Prat de la Riba** (1870-1917). Ara bé, a aquests fets inevitables, l'autor hi oposa la importància –a parer seu molt més definitiva– de "falles d'ordre humà", com l'**assumpció per part dels comtes de Barcelona d'un "paper de Ventafocs dins la Corona reial aragonesa"**, l'elecció del candidat Trastàmara durant el Compromís de Casp per part de personatges com **Sant Vicent Ferrer** o el nefast paper de **Lluís Companys** durant els Fets d'Octubre de 1934.

Partint d'aquesta base i afegint a l'equació un pròleg escrit per **Màrius Carol** –poc sospitós d'optimisme vers la causa catalana–, el llibre no sembla un espai gaire propici per al cultiu de l'esperança nacional. La veritat és que no ho és.

A diferència del que marca la tradició política nostrada, Gaziel no només **nega la**

Joan Simó i Rodríguez,
periodista

possibilitat de constituir un Estat Català ("mai Catalunya no ha sabut actuar amb veritable plenitud política"), sinó que considera inviable qualsevol mena de coexistència pacífica amb Castella, a qui defineix com **el paradigma dels pobles "dogmàtics"**, incapaços d'entendre res que tingui a veure amb "fets diferencials, descentralitzacions, autonomies, federacions o diversitats d'altra mena". La tragèdia està servida i arriba un punt en què servidor es pregunta si l'objectiu de l'escriptor de Sant Feliu de Guíxols –i dels que han decidit reeditar la seva obra– no és el de generar un augment exponencial en les vendes de Prozac a la catalana terra.

Algú podria pensar que el context especialment fosc en el qual es van escriure els articles –ideats **entre el 1938 i el 1947** i marcats per la cruesa de l'exili–, justifica el grau de pessimisme que inunda les seves pàgines. Aquesta possibilitat queda descartada en el moment en què Gaziel ens presenta la seva teoria sobre els **pobles remolcadors** (també anomenats "quixotescos" o "heroics") i els **pobles remolcats** (o "sanxopancescos" i "antiheroics"). Fent gala d'una mena de **Darwinisme de les civilitzacions**, l'autor considera que la nació catalana, com la jueva, està condemnada a formar part d'aquest segon grup, teoria que avala a través d'una desfilada de tòpics similars als que fonamenten el corpus ideològic dels editorials de *La Vanguardia*. **Quina mena de gent som els catalans?** Gent treballadora, assenyada, de bé, que "de les pedres fan pans" i aquesta mena de coses, però a qui, davant l'envestida constant de Castella, només queda l'opció de recomanar-los la mateixa paciència martiro lògica que Elena Francis suggeria a les dones maltractades.

"Agustí Calvet ens parla d'un futur en el qual Catalunya sobreviurà gràcies a la seva inclusió dins d'una estructura internacional equiparable a uns futurs Estats Units d'Europa"

Si això fos tot, no em quedaria altra opció que desaconsellar la lectura d'aquest llibre a qualsevol català que cultivi encara una mica d'amor propi o que, simplement, no vulgui

enfonsar-se un xic més en l'espiral desmoralitzadora de la cultura autonòmica actual. Ara bé, entre les tones d'autocastigació espiritual que hom pot trobar-hi, **el llibre amaga un revés inesperat**, una mena de clau del tresor que el converteix en un document a tenir en compte. Quan Gaziel ens parla de la **condemna de la nació catalana a no poder obtenir la forma d'un estat**, ens ho diu des de la convicció profunda que "el cicle nacionalista" iniciat al segle XVIII amb la creació dels primers estats-nació té els dies comptats. En un exercici que recorda una mica a *La Matemàtica de la Història d'Alexandre Deulofeu*, Agustí Calvet ens parla d'un futur en el qual Catalunya sobreviurà gràcies a la seva inclusió dins d'una estructura internacional equiparable a uns futurs Estats Units d'Europa.

A risc de semblar excessivament optimista, encara més si tenim en compte l'escàs interès que en el nostre país generen les eleccions al Parlament Europeu, crec que un missatge així és prou important, sobretot per **posar una mica de llum en la foscor autocompassiva que s'ha apoderat de certs sectors del nacionalisme català**. Si Gaziel va poder imaginar un futur millor amb els tancs acabats d'entrar per la Diagonal, nosaltres tenim, també, el dret de fer-ho. Potser és un tòpic, però de la mateixa manera que totes les regles tenen les seves excepcions, està demostrat que **l'esperança és l'última cosa que es perd.** ■

Aquest Nadal a Blanes les quines del Casal a l'Esbarjo Parroquial

Recaptació a favor de les associacions del Casal d'entitats La Cooperativa

Dies:

15 i 26 de desembre
1 de gener

Hora:

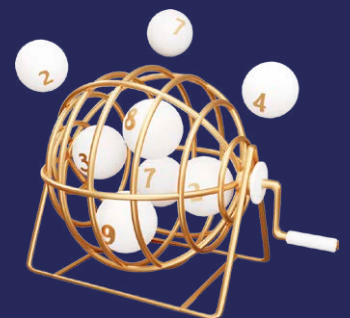
de 18h a 21h

Organitza:



Col·labora:

Celobert



**Llibreria
Fleca**

*us desitja
unes
Bones
Festes!*

PREMSA - REVISTES - LLIBRES
CÒPIES I IMPRESSIONS des de USB
SERVEI DE CORREU ELECTRÒNIC
ENQUADERNACIONS
MATERIAL ESCOLAR
FLECA I PASTISSERIA

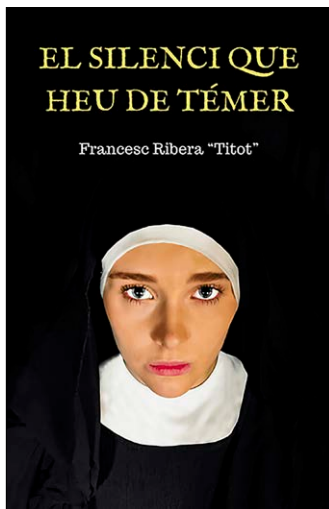
OBERT
TOT
L'ANY

C. Pere Codina i Mont, 57 | Fenals - Lloret de Mar
Tel. Fax. 972 36 77 76 | papereria@pfenals.com



**LOTERIA DE
CATALUNYA**





El silenci que heu de témer
Edicions Serraclara
Autoria: Francesc Ribera
'Titot'
Pàgines: 367
PVP 20 €

El silenci que heu de témer

Jordi Borràs, historiador

El silenci que heu de témer és una novel·la històrica que ens submergeix en la Mallorca del segle XVII, un temps de tensions polítiques i socials marcades per la rivalitat entre nobles, l'amenaça de la revolta popular a causa de les seves pobres condicions i l'expansió de la Monarquia Hispànica. La història és narrada per la seva protagonista, Joana de Santacília, una noble mallorquina, provinent de Can Santacília, la família dominant de Canamunt, qui, al llarg de la seva vida, es rebel·la contra la seva condició i esdevé en una figura clau en les parcialitats que enfronten les famílies nobles de l'illa i la resistència contra la corona hispànica. A través d'un "diàleg" amb un especial interlocutor, un cadàver, ens explica les seves vivències i les de la seva família des de que era petita fins a la seva vellesa.

Amb un estil senzill, lúcid i molt amè, Francesc Ribera aprofita la versatilitat de la protagonista per submergir el lector en successos molt diversos; des d'episodis misteriosos dins el convent, que recorden *El nom de la rosa*, fins execucions d'importants bandejats. Així, se'ns narra una història de lluites: entre famílies, entre identitats nacionals i entre estaments. I dins aquest entorn, en principi com a simple i servil espectadora, però sovint com protagonista silenciosa, apareix na Joana de Santacília, que sembla veure-ho tot a través d'un forat.

L'obra està ambientada en un moment en què la Monarquia Hispànica, sota Felip IV i el comte duc d'Olivares, busca centralitzar el poder, sotmetent els diversos regnes peninsulars a l'autoritat castellana. Aquest procés amenaça les institucions i els furs propis de territoris com Mallorca, on la noblesa es divideix entre les faccions de Canamunt i Canavall. Aquests clans, enfrontats durant generacions per l'hegemonia a l'illa, es veuen obligats a replantejar les seves disputes davant una missió que els encomana el *valido* Comte Duc d'Olivares de decantar-se en favor de la Corona en la Guerra dels Segadors a Catalunya. Els nobles, encisats per l'esplendor de la cort castellana, no dubten a complir la voluntat del *valido*, enfrontant-se a les autoritats públiques mallorquines.

La protagonista, Joana de Santacília, és una figura atípica per l'època. Nascuda en una

família noble de Canamunt, creix enmig del luxe i la rigidesa de l'aristocràcia, però des de ben jove es veu atreta per una realitat diferent. Aquesta fascinació sorgeix durant la seva infantesa arran del seu contacte amb Mateu, un infant de classe baixa, fill d'un proscrit, que li parla de la revolta de les Germanies, una revolta popular esclafada que encara ressonava en la memòria col·lectiva de l'illa. Aquest contacte desperta en Joana una consciència de les injustícies que pateixen les classes populars, en contrast amb la bombolla aristocràtica en la qual ella viu, provocant en una inici una profunda confrontació interna dintre seu, començant a qüestionar la seva condició i el paper que la seva família juga en les tensions de l'època.

Inicialment, Joana pren partit discretament per la seva parcialitat, els Canamunt, en la seva lluita contra els Canavall. Tanmateix, a mesura que es va endinsant en el món de la política en la seva discreta condició de monja i descobreix les crueltats que es cometen tant per part dels nobles com per la Corona, el seu capteniment evoluciona cap a una causa més gran: la lluita contra els interessos de la Monarquia Hispànica i en favor del poble mallorquí.

Joana és una dona que trenca amb les normes de la seva època. Sap llegir i escriure, fet poc comú entre les dones de la seva classe, i utilitza aquesta habilitat per mantenir-se informada i connectada amb les esferes de poder. Tot i que públicament manté la façana d'una monja submissa i inofensiva, en la seva intimitat, trama un pla per desestabilitzar l'ordre establert. La seva ambició discreció i intel·ligència li permeten actuar en contra dels interessos de la noblesa i la Corona, sense aixecar sospites sobre les seves veritables intencions.

L'autor no s'estalvia detalls a l'hora de descriure el context de brutalitat i violència que impregna la societat de l'època. Assassinars, execucions públiques i tortures són una constant en la lluita pel poder. Aquestes escenes serveixen per destacar la cruïlla del món en què viu Joana i el perill que ella mateixa corre per la seva doble vida, ja que ha de navegar en un món dominat per la traïció i la desconfiança., on qualsevol error pot costar-li l'existència. No obstant això, la

Francesc Ribera - Titot



seva determinació i astúcia la porten a desafiar les normes establertes, convertint-se en una aliada secreta del poble mallorquí.

El silenci que heu de témer és una novel·la que no només explora les tensions polítiques i socials de la Mallorca del segle XVII, sinó que també ens ofereix el retrat d'una dona excepcional que es rebel·la contra el seu destí aristocràtic per abraçar una causa més gran.

L'obra combina una recreació històrica acurada amb una reflexió profunda sobre el poder, la identitat pròpia i la rebel·lia. És una lectura que convida a reflexionar sobre la importància de la resistència individual i col·lectiva enfront de l'opressió, i sobre com les figures més inesperades poden jugar un paper crucial en la lluita per la justícia. Joana de Santacília, amb el seu silenci que amaga una determinació ferotge, és un exemple brillant d'aquesta resistència, que fa d'aquesta novel·la una obra molt interessant i recomanable. ■

PSC / ♥ BLANES

**Desitgem a tots els blanencs i
blanenques unes Bones Festes
de Nadal i Feliç Any Nou**

INCÓNCONCERTO

HOMENATGE JOAN DOMÈNECH I MONER

28 de desembre a les 19h
TEATRE DE LLORET

COR ARSNOVALLORET
CORAL LA IGUALTAT
EL COR DE LA VALL
ORQUESTRA CAMERATA
BACASIS SIMFÒNICA



ENTRADES:
www.entrapolis.com

Foto: Títo Llorca



P GRATUÏT
PÀRQUING SABA

Carrer Ample, 14 a centre vila · Tel. 972 357 238 · BLANES

Casa fundada
1842



Can Burguet

CARNISSERIA XARCUTERIA

Tel. 972 33 04 87 · can.burguet@gmail.com
Carrer Mollet, 2 · 17300 BLANES (Girona)



Carrer Mollet, 3 972 33 35 33

BACALLANERIA Maria

Llegums cuits Menjars preparats BLANES



CAN GIRONÈS

FORN DE PA DES DE 1925

C/ Jaume Ferrer, 8 – Blanes
972 35 48 48

Rbla. Joaquim Ruyra, 46 –
Blanes
972 33 87 87

C/ Roig i Jalpi, 14 – Blanes
972 33 67 88

C/ Mercaders, 27 – Blanes
972 33 89 50

C/ Joan Alcover, 7 – Blanes
972 33 54 36

SOM EL TEU COMERÇ DE PROXIMITAT!

PASTISSERIA · FORN DE PA · CAFETERIA

- Comunions
- Casaments
- Batejos
- Càterings



Tel. 972 33 39 50
Camí de Sant Pere del Bosc, 17 baixos · 17300 Blanes

Alimentació · Neteja de casa · Higiene personal



@jotambe.blanes · C/Theolongo Bacchio, 10 · 17003 Blanes



A Blanes, el **comerç de proximitat** ofereix serveis i productes de qualitat, frescos i de temporada, saludables, de confiança, amb identitat d'origen i més!



PEIXOS GRUART

Des de el 1942

c. Colon, 17 (Els Pins)
17300 BLANES

Tel. 972 33 09 08

EnNadala't



Programa



PISTA DE GEL 2024

Plaça dels Dies Feiners

Oberta d'11 h a 14 h i de 16 h a 20 h – Del 21 al 3 de gener*

*Excepte: 25/12 i 1/1 la pista romandrà tancada

El 26/12 la pista funcionarà de 17 h a 20 h

El dia 31/12 la pista tancarà a les 19 h

Aforament màxim 30 persones.

5€ – 30 minuts

Si ets de Blanes i tens de 0 a 12 anys,
no t'oblidis de bescanviar el teu val
de Regala Reis a Blanes
a les botigues adherides
+info a www.regalareis.blanes.cat

